



# **AVE MARIA**

MARCH, 1934

**AVE MARIA**

published monthly by

*The Slovene  
Franciscan Fathers,*

Lemont, Illinois

in the interest of the  
Slovene Franciscan Com-  
missariat of the Holy  
Cross.

Subscription Price:  
\$2.50 per annum

Naročnina:  
\$2.50 letno.  
Izven U. S. A. \$3.00

Management - Upravištvo

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

Entered as second-class  
matter August 20, 1925, at  
the post office at Lemont,  
Illinois, under the Act of  
March 3, 1879. Acceptance  
of mailing at the special  
rate of postage provided  
for in Section 1103, Act  
of October 3, 1917, author-  
ized on August 29, 1925.

Naročite se na

# "AVE MARIA"

*ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim  
izseljencem v Ameriki in porok  
zvestobe katoliški Cerkvi.*



## Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNİK VELIKE MISLI  
MISIЈONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-  
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠEGA  
LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI SO ZA  
ZGRADBO KRISTUSOVEGA DUHOVNIŠTVA. ZA-  
TO JE BILA AVE MARIJA USTANOVLJENA, DA  
BI V GMOTNEM OZIRU PODPIRALA DIJAKE,  
KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI STAN. TVOJA  
NAROČNINA JE SEME, KI NAJ NEKOČ OBRODI  
SAD V VINOGRADU GOSPODOVEM. KOLIKO JE  
DIJAKOV, KI BI RADI ŠTUDIRALI, PA NIMAJO  
SREDSTEV. SAMOSTAN V LEMONTU JE  
TUDI ŠOLA IN VZGOJEVALIŠČE IDEJALNIM  
FANTOM, KI SO SI ZAŽELELI SLUŽBE ALTAR-  
JA. SEDAJ RAZUMEŠ. NAŠ LIST UTIRA POT  
TEM ŠTUDENTOM.



# A V E M A R I A

Marcova štev. 1934—

Nabožni mesečnik.

—Letnik XXVI.

## Marijin mož.

Haag.

**S**V. Jožef je poleg preblažene Device in božje Matere Marije najbolj priljubljen svetnik; bil je Marijin ženin in Jezusov rednik; in v tem je vsa njegova slava. Sv. Jožefa so si mnogi izvolili za zavetnika. Tako je zavetnik mnogih rokodelcev, umirajočih, krščanskih družin in katoliške cerkve. Otroci ga časte kot rednika božjega Deteta; mladini je vzgled nedolžnosti in devišstva, zakoncem pa vzgled svetega zakonskega življenja. Kot zavetnika sirot ga slikajo z Jezusčkom v naročju; obdajajo ga pa majhni otročiči, ki polni zaupanja gledajo nanj.

Iz velikega števila njegovih častivcev je možno spoznati vneto, s katero se krščanski stanovni zatekajo pod njegovo varstvo proseč ga priprošnje pri Bogu. Marija in Jožef sta v Betlehemu Odrešenika sveta pozdravila v imenu vsega človeštva; prva sta mu izrekla zahvalo za veliko milost, ki jo je s svojim rojstvom izkazal svetu ter se mu vesela izročila v službo. Sv. Jožef se tu pokaže kot vzor velikih čednosti: vere, ljubezni in spoštovanja.

Ker je sv. Jožef za Materjo božjo najvzvišenejša oseba med svetniki v nebesih, mora biti na njegovih slikah velika čast združena z ponižnostjo. Pri jaslicah ga n. pr. slikajo tako, da streže Mariji ali da moli; prav tako ga tudi v drugih primerih iz gospodove mladosti slikajo v ponižni pozi. Ko je Herod sklenil umoriti betlehemske otročiče in je dobil sv. Jožef po angelu od Boga naročilo, naj z Jezusom in Marijo beži v Egipt, je storil to še isto noč ter nam s tem dal vzgled pokorščine in vdanosti v voljo božjo. Nosil je božje Dete skozi pustinje in puščave, radi česar ga sv. Hilarij imenuje predpodobo apostolov, katerim je tudi bila dana naloga ponesti Gospoda in njegov nauk v ves svet. Božja volja je bila, da nas je Zveličar že kot majhno dete bežeč v tujino s svojim vzgledom

učil, da smo na zemlji le popotniki in tujci, da tu nimamo stalnega mesta.

O begu v Egipt je poznal že stari krščanski vek mnogo ljubkih legend: da se je gola puščava spremenila v rodovitno dolino; da so se drevesa priklanjala; da je na egiptovski meji, kjer rastejo jerihonske rože, bilo roparsko dete, poznejši Dizma, očiščeno gob; da so podobe malikov v poganških svetiščih popadale na tla itd. Sv. Družino, bežečo v Egipt slikajo navadno tako, da počiva pod palmovim drevesom, angeli pa molijo božje Dete, ki ga drži Mati v naročju.

Sv. Jožefa slikajo kot tesarja z žago, sekiro in merilom. Božja služabnica Katarina Emerich je v zamaknjenju gledala sv. Jožefa, kako je delal lesene pregraje, ki so služile ljudem kot premakljive stene; mi bi rekli — španske stene. Sv. Justin mučenec pa pravi, da je sv. Jožef izdeloval pluge, lesene seveda, kakor so bili tedaj v navadi. Jezus pa mu je pri tem pomagal. Ko je sofist-lažimodrijan Libanij, ki je od zmage cesarja Julijana Odpadnika mnogo pričakoval, vprašal nekega kristijana, kaj tesarjev sin pravkar dela, mu je kristijan odgovoril: "Stvarnik vseh stvari, ki ga ti imenuješ tesarjevega sina, dela pravkar krsto za Julijana." In res je Julijan čez nekaj dni umrl, kakor nam spričujeta to cerkvena zgodovinarja Teodoret in Sozomenos. Kakor nam poroča sv. evangelij, je bil Jezus sv. Jožefu pokoren. Tam v borni nazareški hišici je preživel Jezus več del svojega zemeljskega življenja skrit in neopažen od sveta. Pažnje vredno in globoko pomembno za njegovega bivanja v Nazaretu je le potovanje v Jeruzalem, ki ga je napravil kot dvanajstletni deček z Marijo in Jožefom. Stari Zakon je še v bujnem življenju. Velikonočni praznik je vzel nad deželo in srca vseh so židane volje. Pota in steze so polne potnikov in romarjev, ki pojoč sve-te pesmi gredo proti svetemu mestu. Sredi med



njimi pa hodi Mesija, Odrešenik; nanj kažejo pre-roki, velikonočni praznik govori o njem. Hodi skozi mesta, kjer bo pozneje deloval in učil; pride v mesto, kjer bo trpel in odrešil človeštvo; vstopi v tempelj, kjer bivajo učitelji judovskega naroda; stari in novi Zakon se srečata; tako je, kakor bi na eni strani sijala polna luna skozi tempeljska okna, na drugi strani pa bi na okno trkali že prvi žarki vzhajajočega solnca.

Po končanih praznikih pa "je šel Jezus s starši v Nazaret ter jim je bil pokoren. In napredoval je v modrosti, starosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh." (Luka 2, 51-52)

Kratke, a vsebinsko bogate besede. Odrešenik se pokaže tukaj kot vzor mladine. Njegova pokorščina in njegovo napredovanje v modrosti, starosti in milosti je evangelij mladine. V teh kratkih besedah je zapopadeno več kakor se more povedati v mnogih knjigah. "Bil jim je pokoren." Na to se opira tudi vera v moč sv. Jožefa; sv. Terezija pravi: "Zdi se, da je ostalim svetnikom dal Bog moč pomagati le v nekaterih zadevah; sv. Jožef pa more pomagati v vsem, kakor uči izkušnja. S tem nam Gospod kaže, da hoče v nebesih izpolniti vsako njegovo željo, kakor mu je bil tudi na zemlji v vsem pokoren. Z ozirom na to njegovo veljavo obračamo nanj besede, ki jih je izrekel Faraon o egiptovskem Jožefu: "Pojdite k Jožefu."

Skoraj gotovo je sv. Jožef umrl pred Jezusovim javnim nastopom, kajti pogrešamo ga že na ženitnini v Kani, nič ni slišati o njem ves čas Jezusovega javnega delovanja in na križu je Jezus izročil svojo Mater sv. Janezu. Svojo nalogo kot krušni oče Jezusov je vestno izpolnil; zato se je ves srečen ločil od tega življenja, ko sta stala ob njem Gospod in božja Mati. Neko izročilo pravi, da je grob sv. Jožefa v dolini Jozafat. O relikvijah sv. Jožefa ni v cerkveni zgodovini nobenega govora. Vendar pa nekateri kraji n. pr. Perugija hočejo imeti njegov zaročni prstan in nekatere ostanke njegove obleke.

Znaki sv. Jožefa na cerkvenih slikah so: cvetoča palica, lilija in palma. Cvetoča palica spominja na poročilo legende, da je sv. Jožef, kakor nekdanj Aron za duhovnika, bil izbran za ženina prečiste Device z znamenjem čudežno vzcvetele suhe palice. Lilija je simbol devištva ter pomenja milost in slavo; je krasen simbol za sv. Jožefa radi njegove ponižnosti, milosti in slave, ki jo je našel pri Bogu. Na starih slikah stoji poleg sv. Jožefa palmovo drevo, kar je povzeto iz 91. psalma, kjer beremo: "Pravični bo cvetel kot palma."

Kot zavetnika umirajočih so slikali sv. Jožefa zlasti slikarji 16. in 17. stol. Njegovo smrt so predstavljali navadno tako, da mu Kristus daje blagoslov, Marija pa kleči poleg s sklenjenimi rokami. Večkrat sta naslikana zraven še predhodnik Gospodov in sv. Janez Evangelist.



## Zanimivosti o postnem času.

P. Bernard O. F. M.

**V**ELIKA noč, dan Kristusovega vstajenja, je najstarejši in prvi praznik krščanske občine. Bilo je popolnoma naravno, da so križtjani začeli v prvi vrsti slovesno obhajati obletnico Odrešenikovega vstajenja. Saj je velika noč pomenila največjo in končno zmago ustanovitelja krščanske vere. Na resnici o vstajenju je viselo vse drugo, kot je brez pomisleka zapisal sv. Pavel: Če pa Kristus ni vstal, je prazna naša vera.

V prvih letih in celo stoletjih po Vnebohodu so pač kristjani le skromno obhajali velikonočni praznik. Saj so se morali skrivati pred sovražniki in večinoma zapirati prazniško veselje v globino svojih src. Ko je pa Cerkev dosegla prostost tudi v zunanjem življenju, je naenkrat postalo drugače. Velika noč se je obhajala z vso mogočo slovestnostjo. In ker je imel ta praznik tako ogromen pomen za krščansko vero, so začeli vsako leto že mnogo poprej misliti nanj in pripravljati njegovo praznovanje zlasti na znotraj.

Tako je nastal poseben cerkveni čas, ki ga poznamo pod imenom 40 danskega posta. In o tem nekaj podrobnosti v sledečih vrstah.

Popolnoma razumljivo je, da je ta čas pripravil na velikonočno praznovanje od vsega začetka dobil značaj spokornosti. Saj si kristjani po pradedici niso mogli predstavljati pravega velikonočnega veselja in praznovanja brez notranjega očiščenja in sprave z Bogom. Poleg tega je nagibala k spokornosti misel, da je šel Kristus Gospod pred svojim častitljivim vstajenjem skozi strašno trpljenje in smrt, to pa zavoljo grehov sveta. Priprava na veliko noč je torej morala takoj od začetka imeti na sebi pečat spokornih dni in tednov.

V starem krščanskem Rimu so pod vodstvom samega papeža pričeli obhajati postni čas na poseben način. Spomin na takratno postno praznovanje je še do danes ostal v mašnih knjigah, iz katerih sedaj duhovnik opravlja postne svete maše.

Navadni verniki, ki se še danes v večjem številu radi tudi ob delavnikih v postnem času udeležujejo sv. maše, sicer navadno nimajo pred seboj misala, ali prave mašne knjige. Imajo molitvenik ali rožni venec. Vendar tudi zanje ne more biti brez koristi, če zvedo kaj malega o postanku postnih maš med tednom.

V starem krščanskem Rimu so torej postne dni takole praznovali:

Za vsak dan posebej so imeli določeno kak častitljivo rimsko cerkev, v kateri se je imela vršiti postna pobožnost. Tista cerkev se je imenovala štacija ali postaja za dotični dan. Poleg štacijske cerkve so za vsaki dan že naprej na-

znanili še drugo cerkev, kjer se je imelo ljudstvo zbrati za pohod v štacijsko cerkev. Ta druga cerkev se je imenovala kolekta ali zbirališče.

Ob določeni uri se je torej ljudstvo šlo pri zbirališčni cerkvi. Tja je prišla tudi mnogoštevilna rimska duhovščina in sam papež z obilnim spremstvom. Vsi so se uredili v mogočen sprevod ali procesijo in so se odpravili proti štacijski cerkvi. Med potjo so molili ali peli psalme, zlasti one s spokorno vsebino, ali pa Kyrie elejson, Christe elejson in tako dalje, kar še danes molimo ali pojemo v raznih litanijah.

Procesija do štacijske cerkve je bila zelo veličastna. Na čelu so stopali predstojniki mestnih okrajev, ki so imeli takrat nižje cerkvene redove. Za njimi so jezdili na konjih papeževi diakon in subdiakon, ki so bili tudi razdeljeni po mestnih okrajih in so v papeževem imenu opravljali pol cerkveno, pol civilno službo, njim sta se pridružila dva papeževa notarja. Nato je sledil papež tudi na konju in na vsaki strani je imel odlične svetne može, nekake častne komornike. Za papežem je jezdila dolga vrsta drugih odličnjakov.

Potem so se razvrstili duhovniki, kleriki in veliko število vernega ljudstva vseh stanov in obojega spola. Določen arhidijakon je nesel evangelijsko knjigo, subdiakon listino knjigo, skupina duhovnikov svete posode, ki so jih bili prejeli iz rok papeževega zakladnika lateranske palače.

V zakristiji štacijske cerkve je bil postavljen papežev tron. Bilo je na skrbi svetnega uradnika, da ga je dal pravočasno tja prenesti in postaviti. Tam ob tronu je bila že pred dohodom procesije zbrana množica škofov in duhovnikov, ki so nosili sedem križev, naznanjujočih sedem rimskih škofijskih okrajev. Ko je došel sveti oče, so ga slovesno pozdravili in ga med zažiganjen kadila spremljali na tron v zakristijo. Tam si je papež nadel altarna oblačila in sv. maša se je pričela. Med sv. mašo je bila večinoma postna pridiga.

Takrat so se razvile molitve postnih maš, ki jih še danes opravljamo. Kakšne so?

Kot že rečeno, vse imajo skupen pečat spokornosti. Iz njih veje duh kesanja, ponižnosti, volja poboljšanja, klic po božjem usmiljenju. Listi in evangeliji teh maš so tudi v skladu s to celotno mislijo in podajajo nauke ali dogodke iz onih časov, ko je Gospod ustanavljal svoje odrešujoče kraljestvo in klical: Delajte pokoro, zakaj blizu je božje kraljestvo!

Vendar v pogledu listov in evangelijev ni bilo določenega sistema in hotene urejenosti. Veči-

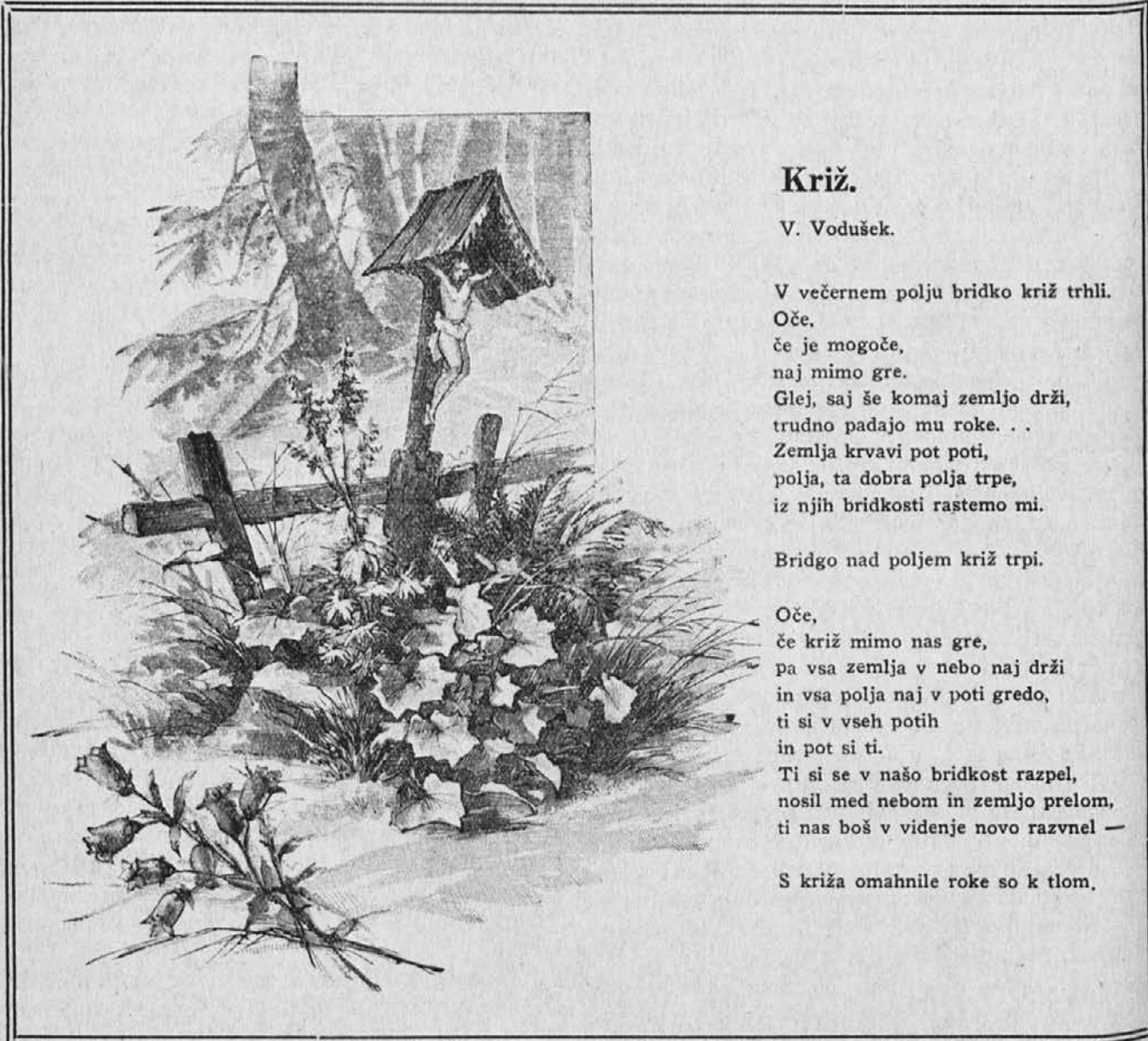


noma je odločevalo vprašanje, v kateri štacijski cerkvi bo tisti dan postna pobožnost. Nalašč so potem poiskali take svetopisemske odstavke za list in evangelij, ki so kazali kako zunanjo ali notranjo zvezo s krajem, na katerem se je pobožnost vršila. Tudi mašne molitve, "oracije", so bile pogosto temu primerno sestavljene in so še dandanes.

Na primer:

prav dobro ujema tudi z vsebino postne pobožnosti. Saj je Gospod Samaritanki odkril grdobijo grešnega življenja in jo pozval k pokori. Tako evangelij. List pa pripoveduje, kako so Judje v puščavi klicali k Mozesu, naj jim poskrbi vode.

Naslednji dan je bil štacijon v cerkvi svete Suzane. Zato razumemo, da so ta dan brali v listu zgodbo o starozakonski Suzani, čeprav je bila



## Križ.

V. Vodušek.

V večernem polju bridko križ trhli.

Oče,

če je mogoče,

naj mimo gre.

Glej, saj še komaj zemljo drži,

trudno padajo mu roke. . .

Zemlja krvavi pot poti,

polja, ta dobra polja trpe,

iz njih bridkosti rastemo mi.

Bridgo nad poljem križ trpi.

Oče,

če križ mimo nas gre,

pa vsa zemlja v nebo naj drži

in vsa polja naj v poti gredo,

ti si v vseh potih

in pot si ti.

Ti si se v našo bridkost razpel,

nosil med nebom in zemljo prelom,

ti nas boš v videnje novo razvnel —

S križa omahnile roke so k tlom.

V petek tretjega postnega tedna je bil štacijon v cerkvi svetega Lavrencija. Prav blizu tiste cerkve je bil vodnjak, ki je zalagal s svojo dobro vodo celo okolico. Bil je prav tako dobro znan celemu Rimu kot cerkev sv. Lavrencija. Zato to so za ta štacijon izbrali evangelij, ki pripoveduje o Jezusovem srečanju s samaritansko ženo ob Jakopovem vodnjaku. Ta zunanja okolnost se pa

patrona cerkve druga Suzana. To je na videz zgolj zunanja okolnost. Saj tudi je. Toda ker je zgodba o nedolžni Suzani visoka pesem na čisto življenje, se prav lepo poda v okvir spokornega postnega razpoloženja. Nasprotno pa evangelij tega dne pripoveduje o velikem usmiljenju, ki ga je Jezus izkazal spokornici prešuštnici v tempeljni. Končni nauk te lepe domislice je pa bil:

Ako ne posnemamo nedolžne Suzane v njeni čistosti, posnemajmo vsaj prešušno ženo v njeni spokornosti! Če smo že pašli, vsaj pokesajmo se in se poboljšajmo, da dosežemo usmiljenje. Saj sedaj — v postnih dneh — je čas obilnih milosti!

Poglejmo še štacijsko pobožnost, ki pade na petek četrtega postnega tedna. List pripoveduje, kako je prerok Elija obudil k življenju mrtvega mladeniča, evangelij opisuje, kako je Kristus obudil Lazarja. Zakaj ravno to dvoje?

Tisti dan je bila na vrsti štacijska cerkev svetega Evzebija, ki je stala sredi velikega rimskega pokopališča. To nam pove vse drugo. Ko je dijakon pel v evangeliju Jezusove besede: Jaz sem vstajenje in življenje — so morale te besede sredi ogromnega pokopališča nenavadno seči v srce in vzbuditi v poslušavcih spokornega duha.

Teh par zgledov naj zadostuje. Pojasnujejo nam, zakaj je v veliki mašni knjigi še danes pri vsakem postnem dnevu pripisan štacijon. Na primer na pepelično sredo štacijon pri sv. Sabini, v četrtek potem štacijon pri sv. Juriju, v petek štacijon pri sv. Janezu in Pavlu itd. Tudi mašni formularji so še sedaj po vsem svetu ravno isti kot so bili takrat v Rimu pri raznih štacijskih cerkvah.

Ko to vemo, nam pa tudi pride do zavesti, kako zna sv. Cerkev v svojem liturgičnem ali bogoslužnem življenju uporabiti vsakovrstne zunanje okolnosti, da v svojih vernikih povzdiguje duha k Bogu.. Ostanimo zlasti v postnem času, pa tudi sicer s svojimi mislimi pri Cerkvi, da bomo tako ostali pri Kristusu!

## Legenda o čudežni košari.

*P. Bernard O. F. M.*

**P**RED davnim časom je živela dobra dekle, ki je stanovala v podstrešni sobici velikega mesta. S težkim delom med tujimi ljudmi si je služila vsakdanji kruh, po končanem delu je oskrbovala svoje lastno skromno gospodinjstvo. Tudi je mnogo molila in zvesto služila Bogu z dobrimi deli in z begom pred nevarnimi priložnostmi. Kljub temu so jo včasih obhajale skrbi zavoljo zveličanja. Zdelo se ji je, da so vsa njena dobra dela tako malenkostna, da bodo kaj malo štela pred večnim Sodnikom.

Nekoč je zapazila, da leži v podstrešju nad njeno sobico velika stara košara. Bog ve, kako dolgo je niso več rabili. In dekle je rekla sama pri sebi: Tako malo morem storiti za Boga in za svojo dušo, bom pa zanaprej vsaki dan naredila kako majhno dobro delo, ga zapisala na kos papirja in vrgla v to košaro. Samo Bog bo vedel za mojo skrivnost. Morebiti mi ta reč še kedaj prav pride.

Takoj tisti dan je začela. Bila so razna majhna premagovanja, ki jih je dan za dnem polagala v košaro. Včasih tudi po dvakrat ali trikrat na dan, ker ji je to opravilo postalo vedno ljubše in tudi lažje teden za tednom.

Minila so leta in dekle se je odločilo, da pojde v samostan. Dobila je ime: Sestra Leticija. Nikomur ni povedala skrivnosti o košari v podstrešju, sama je pa vsaki dan mislila nanjo. Ker ni mogla več v resnici polagati vanjo vsakdanjih žrtev, jih je polagala samo v mislih in se zraven sama sebi smejala. Čudno se ji je zdelo, da mora

nehote tako pogosto misliti na ono košaro, toda razumela je moč navade in nadaljevala vajo. V poklicnem delu je našla včasih obilo zaposlenosti in naporov, prišla je tudi bolezen, da jo je močno bodlo v straneh, toda slabe volje ni bila nikoli, ker se je vselej spet spomnila košare in se morala smejati.

Zopet so minila leta in sestra Leticija je postala kot stara tetka. Zobje so ji odpadli, uho ji je bilo gluho, noge je niso hotele nositi. Pa še drugih nadlog je bilo nebroj. Leticija je ležala v samostanski sobici velikega samostana in skoraj ni vedela, kaj početi. Brati ni mogla dosti, z ročnimi deli se je hitro utrudila. Premišljevala je svoje dolgo življenje, pa ga je bila vesela. Mislila je namreč na staro košaro. Smejala se je košari in sama sebi. Prišlo ji je celo na misel, če je košara še na svojem mestu in če se je tudi močno postarala.

Pa je napočil sestri Leticiji zadnji dan. Sama samcata je ležala v tih sobici, kar je nekaj zaropotalo po stopnicah in brez trkanja so se odprla vrata. Prečudno lepa svetloba je posijala na posteljo in Leticija je videla pred seboj nebeškega angela z veliko košaro v rokah. Seveda jo je stara sestra takoj spoznala, ni pa mogla razumeti, zakaj je do vrha polna bleščečih biserov, ki mečejo tako lepo svetlobo po sobi.

Angel je stopil korak bliže in dejal:

“Sestra, kar za menoj, v nebesa odideva!”

Brez težave se je izvila duša sestre Leticije iz telesnih vezi in že je bila ob angelu na poti v ne-



besa. Pa pot ni bila dolga in kar naenkrat sta bila skozi rajska vrata. Angel je še vedno nosil košaro z biseri.

Hotel je kar naprej, toda sestra ga je ustavila:

“Veš, kar tu bom ostala. Zame je prav dobro pri vratih. Da sem le v nebesih, dovolj bo.”

“Ne,” je angel odgovoril. “Morava naprej in višje.”

Vzel je iz košare biser in ga položil na prvo stopnico. Pa ko sta stopala dalje, je pri vsaki

stopnici enako naredil. Že so prišle vrste velikih svetnikov, ali angel je stopal kar dalje. Biseri so pa bleščali v nebeške prostore kot vrsta prekrasnih luči. Končno je prišel zadnji biser in košara je bila prazna. In angel je rekel:

“Tu je tvoj prostor, sestra Leticija. Lahko se vso večnost raduješ. Glej, to so ti pridobile tvoje vsakdanje žrtve.”

Tako je ostala v družbi velikih svetnikov in je prav od blizu gledala Boga. Tak pomen je imela košara na zapuščenem podstrešju.

## Prosvetljena Genovefa.

*P. Bernard O. F. M.*

**I**AMA se je zelo rada pohvalila, da že 25 let ni videla cerkve od znotraj. Kdor je bil tako srečen, da je slišal njeno samohvalo, je moral biti prepričan, da je imel pred seboj eno od najbolj prosvetljenih slovenskih žen v Ameriki. Saj je znala svoje govorjenje zabeliti z imenitnimi ocvirki, ki si jih je zvesto nabirala iz vsakdanje župe “Prosvete” in “Proletarca”.

Genovefa je imela moža Martina, tri srednje velike otroke in čedno hišo na prav prijaznem prostoru. Bila je agilna delavka v društvu “Slovenski Dom”. Tudi mož Martin in trojica otrok so ji po skromnih močeh pomagali. Vsi so bili jako prosvetljeni, zakaj noben otrok še ni bil krščen.

Zgodilo se je pa, da je prišel tam nekje od zapada dvajsetleten fant, ki mu je bilo ime Nace. Bil je po rajnem očetu Genovefin sorodnik in je dejal, da bi rad ostal in si v tem mestu poiskal delo. Hiša je bila dovolj prostorna za enega več in tako so se kar na kratko domenili. Da tudi Nace še ni krščen in da seveda tudi v cerkev ne hodi, to je Genovefa že vedela. Torej se je bilo nadejati najlepšega družinskega sporazuma.

Toda po dobrem letu se je zgodilo, kaj vem, kako in zakaj. Nace se je zapletel v tovarišijo nekkih fantov, ki so bili v društvu Holy Name pri cerkvi svetega Miklavža. Tovarišija pač vpliva na človeka in tudi Nace je bil človek. Preden je minilo nekaj mesecev, je začel Nace skrivaj študirati katekizem in je zahajal k župniku svetega Miklavža, da bi se pod njegovim vodstvom pripravil za sv. krst in druge zakramente. Tudi v cerkev je začel hoditi. Sploh so pravili pozneje, da je prav resnično pobožen postal. Velika sreča pa je bila, da Genovefa o vsem tem ni imela še nobene slutnje.

Pa se je spet nekaj zgodilo. To pot se je zgodilo nekaj strašnega. Ko se je neki večer Nace vračal od pouka pri župniku, je pridrvel na

temnem ovinku avtomobil, se zaletel v Naceta in ga na mestu ubil.

Za nesrečnim fantom je bilo mnogo žalovanja. Martin in Genovefa sta ga seveda vzela domov in mu poskrbela zelo lepo mrtvaško ležišče. Tudi krasen pogreb sta pripravljala in “civilni fajmošter”, sosed Malovrh, je sestavljal ginljiv nagrobni nagovor.

Takrat se je pa tam od cerkve svetega Miklavža raznesla čudna govorica. Fantje od društva Holy Name so pravili, da je župnik dejal: temu fantu je treba oskrbeti katoliški pogreb. Bil je dober katoličan, čeprav še ni bil krščen z vodo. Toda ker je želel prej ko mogoče prejeti sveti krst in je lepo krščansko živel že več mesecev, je s tem prejel krst želja in je brez dvojbe zveličan. Fantje naj gredo, raznesejo to novico in izposlujejo pri Martinu in Genovefi cerkveni pogreb.

Ha, kako je Genovefa od ogorčenja pihnila! Če pride vse mesto pričat za Naceta, nikoli ne bo verjela, da je fant sploh kedaj z župnikom govoril. Čeprav so našli katekizem v žepu njegovega suknjiča, nič ni pomagalo. (Molitvenik in rožni venec, ki ju je Genovefa našla v Nacetovi sobi, je v silni jezi skrivaj vrgla v ogenj.) Toda čeprav bi bilo res, iz njene in Martinove hiše se nihče ne bo cerkveno pokopaval, pa konec in amen!

Seveda je bilo kljub temu še mnogo govorjenja in z gledovanja po naselbini. “Cerkvene” ženske, ki so v velikem številu prihajale kropit, so se zgrinjale okoli Genovefe in skušale napeljati pogovor na to zadevo. Celotake, ki niso bile ravno na “cerkvenem” glasu, so nekako namigavale, da bi Nace gotovo ugovarjal, če bi mogel. Toda Genovefa je bila na straži in je vsako neprevidno besedo že od daleč krepko odbila. Imela je na prste nanizanih lepo vrsto ocvirkov in jih je z vso radodarnostjo servirala preveč skrbnim ženskam.



Če so cerkvenjaki s pomočjo farja res mislili nastaviti past Nacetu in njeni hiši, nak, ona se ne bo dala!

Tako je moral župnik s svojimi fanti spoznati, da z mislijo na cerkveni pogreb ne bo nič. Nekaj drugega je pa storil. Sklical je skupaj vse fante in može od društva Holy Name in je šel z njimi v Genovefino hišo tisti večer pred pogrebom. Kropit mrliča vendar sme iti vsak človek in tudi moli lahko, če hoče.

Genovefa je ravno razpravljala med ženskami in moškimi socijalistični verski nauk, da je po smrti vsega konec in da far nima ničesar iskati pri pogrebu, ko nenadoma vstopi župnik in za njim dolga vrsta fantov in mož.

Genovefi je zastala beseda, še sapa je izgubila za hip. Nekaj jo je prijelo v prsih, da bi planila in vrgla črnuha skozi vrata. Toda preveč nepričakovano se je zgodilo in v zmedenosti je morala mirno poslušati, kako je župnik dejal Hvaljen Jezus, in gledati, kako je privlekel iz žepa škropilnik, in gledati, kako je blagoslovljeno vodo, kako je pokropil mrliča z blagoslovljeno vodo, kako je pokleknil in začel moliti rožni venec. . .

Še to je videla, kako so župnikovi spremljevalci drug za drugim pokleknil in se prekrizali. Ni pa več opazila, kako so tudi mnogi od prej navzočnih nehote zdrknili na kolena, nekateri pa padli v tako zadrego, da niso vedeli, kam bi se dejali. Edino sosed Malovrh je precej glasno nekaj zamrmral in potegnil Martina za seboj v kuhinjo. Nekaj durgih možakarjev je smuknilo za njim in vrata so se zaprla. Čez nekaj hipov se je zaslišalo iz kuhinje pogumno glasno govorjenje, pa molivci so tudi povzdignili glas in tako jih konferenca v kuhinji ni nič motila.

Ampak, kakor rečeno, Genovefa vsega tega ni opazila. Kakor hitro se je župnik prekrizal, je pridušeno vzkliknila nekaj nerazumljivega, se odtrgala od družbe in zbežala v prvo nadstropje. . .

Ženske so bile že večinoma na kolenih, ko se je to zgodilo. Med njimi je bila ena, ki se ji je vsa reč zdela silno zabavna. Dregnila je dve, tri sosede in jim pomignila, naj ji slede. Kradoma so se dvignile in se utihotapile za Genovefo v prvo nadstropje.

Gori so jo našle slonečo ob postelji, trepetajočo od gnjeva in onemogle jeze, skoraj jokajočo.

"Genovefa, pametna bodi in pomiri se. Saj bo kmalu konec in vsi bodo odšli. Čemu se vendar tako razburjaš?"

Genovefa si je grizla ustnice. Znaki silnega trpljenja so ji bili po celem obrazu. Med ihtenjem je povedala:

"Bo odšel, ja! Pa bo le po celi hiši smrdelo za njim. Še zmaševal me bo!"

"Kaj bo naredil?"

"Še zmaševal me bo!"

"Genovefa, ne bodi neumna! Kaj ti pa more? Kaj se pravi: zmaševal me bo?"

"Jaz ne vem, sem že pozabila. Večkrat sem pa slišala, da te duhovnik zmašuje, če se mu zameriš. Mora biti nekaj hudega, ko so se ljudje tako bali tega. Nikoli nimaš več prave sreče na svetu. Vse ti gre narobe. Oh, prav gotovo je prišel zato, da bo nam to nesrečo naprtil."

In je zajokala, da je bila usmiljenja vredna. Ženske so jo tolažile, pa ni pomagalo. Dopovedovale so ji, da je to prazna vera, toda ona je ponavljala v obupanju:

"Zmašuje, zmašuje! Sem že večkrat slišala. Tudi v "Domu" so oni dan nekaj takega govorili."

Med tem so spodaj odmolili in župnik se je začel pogovarjati s tem in onim. Nič se mu ni mudilo domov. V prvem nadstropju so vlekle na ušesa. Tudi Genovefa je prisluškovala. Pogovor spodaj je postajal popolnoma domač.

Naenkrat se domisli Genovefa:

"Naj prideta Martin in Malovrh!"

Poklicali so ju in sta prišla. Čudno so gledali vsi skupaj, ko je začela Genovefa prigovarjati, da naj bi le bil Nace cerkveno pokopan, da ne bo župnik koga zmaševal.

Martin je že zmigaval z rameni, Malovrh je ostal trden. Ozmerjal je Genovefo in Martina in jima možato očital babjeverstvo. Tako dolgo je govoril, da je župnik odšel.

Tedaj se je Genovefa pomirila in Martin je začel vleči z Malovrhom. Zmaga je bila na njegovi strani in je zaključil:

"Nič bi ne rekel, če bi hotela imeti cerkveni pogreb iz tistega prepričanja, s katerim se je po vsej verjetnosti Nace ločil od tega sveta. Ampak zavoljo takega babjeverstva pa že ne bom odnehal."

Šel je domov in popravil svoj govor za drugi dan. In ob grobu je z neko posebno grenkobo poudaril, da prosvetljenost ne pomeni samo prelom s katoliško cerkvijo, temuč se je treba otresti vsega neumnega praznovverstva.

Mnogi so se čudili, kaj je hotel povedati, samo nekatere ženske so skrivaj pogledovale na Genovefo in videle, kako je skušala ves obraz zakriti s črno obrobljenim robcem. . .

## Vera je božji dar.

P. Hugo.

**M**I katoličani se tega navadno premalo zavedamo. Menda zato, ker za svojo vero nismo nič trpeli in žrtvovali. Kot krstni, oz. prvi godovni dan nam je bila v zibko položena. Vse drugače jo cenijo oni, ki so morali zanjo mnogo trpeti in žrtvovati. To so razni konvertiti. Pa tudi ti bi bili Bogu zelo nehvaležni in nevredni tega njegovega daru, ko bi se bahali, da so si ga samo z lastnimi žrtvami priborili. Kajti vera je končno izključno božji dar. Nikomur ga on ni dolžan dati, naj bi doprinesel zanj še tako velike, vprav krvave žrtve.

Je velika skrivnost, kako Bog deli milost vere onim, ki so rojeni zunaj prave Cerkve. Mnogim jo da, ko bi človek po svoji pameti ne pričakoval. Bili so prej sovražniki njegovega imena. Gorečniki so že klicali ogenj in žveplo nanje. Naenkrat pa čujemo, da so se spreobrnil. Vzemimo Savla. Kak zagrizen sovražnik imena Kristusovega je bil. Tja proti Damasku drvi, da tamkajšne kristjane zvezane tira v Jeruzalem. Pa ga prav na tej poti sreča milost božja. Iz Savla postane veliki apostol narodov Pavel, strasten borec za božjo pravdo. Mnogim pa Bog milost vere odreče, ko bi človek po svoji pameti sigurno pričakoval, da mu jo bo dal. Niso katoličani, a bolj katoliško mislijo kot marsikateri rojen katoličan in odločneje branijo katoliško vero kot ti. Vendar umirajo zunaj prave Cerkve in vere. Ali ni to skrivnost?

Ta skrivnost nam je zadnje čase spričo dveh značilnih slučajev zopet prav živo stopila pred oči. Pred kratkim sta drug za drugim prestopila prag večnosti dva moža, ki sta dolga leta vneto zagovarjala katoliško vero in Cerkev. A niti eden niti drugi ni bil deležen milosti, da bi ga prava mati cerkev s svojimi sv. zakramenti opremila za pot v večnost in mu ljubeče zatisnila oči k večnemu počitku. To sta bila Karl A. Windle in Lord Halifax, oba do zadnjega nekatoličana.

Karl A. Windle je bil lastnik in urednik znane radikalnega lista "The Liberal", ki ima za seboj, četudi ne pod tem naslovom, jako burno, mestoma celo krvavo zgodovino. Ko ga je l. 1926 prevzel K. A. Windle in mu dal sedanji naslov, si je izbral za geslo: Zmernost, Pravica, Svoboda! Mogočno je ves ta čas vihtel gladivo nad raznimi modernimi maliki, verskimi oz. protiverskimi, političnimi, kulturnimi. Katoliško vero in Cerkev je odločneje in pogumnejše zagovarjal, kot kak borbeni katoličan. Kdor ga je bral, je imel vtis, da govori iz njega gromovnik sv. Pavel ali naš nekdanji silni kladivar Dr. Mahnič. Njegovi ka-

toliški bravci, katerih je imel veliko, so pričakovali, da bo K. A. Windle skoraj razveselil svoje katoliške naročnike, da je prestopil v katoliško cerkev. Ker pa le ni bilo nič, mu je urednik nekega katoliškega lista pisal, kako da ne postane tudi na zunaj katoličan, ko je po prepričanju že. Odgovoril mu je: "Vaša vera je dar božji, katerega pa jaz nimam." Te dni je, kot rečeno, umrl zunaj prave Cerkve.

Angleški Lord Halifax, voditelj tamkajšnje anglokatoliške struje, se je pol stoletja potegoval in boril za zedinjenje anglikanske s katoliško cerkvijo. Aranžiral je znane "malinske razgovore", katerih so se udeleževali višji anglikanski in katoliški krogi, da bi našli in uglasili pot zedinjenju obeh cerkev. Anglikanska cerkev je bila zastopana po Lord Halifaxu samem in dveh škofih, katoliška pa po slovitem in učenem kardinalu Mercierju. Razgovori so se vršili od časa do časa pet let, od 1921-26. Bili so neoficielnega značaja in tajni glede razprav.

Kot je pozneje Lord Halifax izjavil, so se zastopniki v šestih važnih točkah že zedinili. Toda ob primatu, nauku o prvenstvu Cerkve, se je plemenito prizadevanje razbilo. Angličani niso bili voljni v polni meri priznati prvenstva Petrovega, oz. njegovih naslednikov rimskih papežev. Z nekakim kompromisom bi se bili v tej točki še sprijaznili. Toda katoliška cerkev v dogmatičnih zadevah ne pozna, ne sme, da niti ne more poznati kakega kompromisa. To je sedanji papež v svojem apostolskem pismu 11. jan. 1928 prav z ozirom na te razgovore jasno in odločno povdabil. Morda bi se bili pravni razgovori kljub temu nadaljevali in bi bili Anglikani končno tudi prvenstvo brezpogojno priznali, a je kardinal Mercier, ki je užival med njimi velik ugled, umrl.

Tako je bila velika misel zedinjenja celotne anglikanske cerkve s katoliško zaenkrat pokopana. Vse pa je pričakovalo, da bo Lord Halifax kronal svoje plemenito prizadevanje s tem, da bo vsaj sam prestopil v katoliško cerkev, kot so storili že drugi pred njim. Naj omenimo samo pionirje "očetov sprave" (Fathers of Attonnement), katerih glavni stan je zdaj v Graymoor, N. Y. Tudi oni so se vneli za isti vzor in vse storili, da bi ga dosegli. Ko so pa uvideli, da celotna sprava vsaj zaenkrat še ni v božji previdnosti, so sami pohiteli v objem matere cerkve. Lord Halifax pa tega ni storil, dasi je imel potem, ko je bilo celotno zedinjenje pokopano, še domala 40 let časa. Letošnjega 18. jan. je v svojem 94 letu umrl kot anglokatoličan, tedaj zunaj Cerkve. Ko bi bili tudi



njega vprašali zakaj tega koraka ni naredil, bi bil najbrž isto odgovoril kakor K. Windle: "Vaša vera je božji dar, ki ga pa jaz nimam!"

Pa kako, da ta dva, tako plemenita, tega daru nista imela? Ali ga jima je Bog odrekel, ko ga je drugim manj plemenitim dal? Ta misel se je drugim manj plemenitim dal? Ta misel se zgolj človeškemu razumu upira. Kljub temu moramo reči, da bi jima Bog tudi v tem slučaju ne bil delal krivice. Vera je milost. Milost pa bi ne bila več milost, ko bi jo mogel kdo zaslužiti in jo po pravici pričakovati ali celo zahtevati, četudi je vse to storil, da je postane vreden. A ker Bog ni samo neskončno pravičen ampak tudi neskončno dober, to milost vsakemu da, ki stori, kar je v njegovi moči, da jo prejme.

Zato moramo reči, da sta imenovana dva, vede ali nevede, nekaj opustila, kar bi lahko in morala storiti, da bi prejela dar vere, a nista storila ter ga radi tega nista prejela. Kaj je bilo to, kar sta opustila, mi kvečjemu lahko ugibamo in morda uganemo. Bržkone sta resnico premalo s srcem iskala. So med modernimi resnicoiskatelji taki, ki jo iščejo samo z razumom. Resnica je res v prvi vrsti zadeva razuma. A verske resnice, zlasti še skrivnosti, ki jih tukaj ne moremo gledati, ampak jih moramo pred vsem verovati, niso le stvar razuma, temveč tudi volje. Glede njih nas razum, še tako globok, pripelje samo do njih verjetnosti, ali verodostojnosti. Dalje vanje ne more prodreti. Priskočiti mu mora na pomoč volja, od zgoraj ojačena in mu zapovedati: Veruj, zadoosti ti bodi, da je verodostojno!

Kakor potrebna je za dar prave vere volja, od zgoraj ožarjena, nam priča spreobrnjenje Friderika Leopolda grofa Stolberg. Ta duševni velikan je bil rojen in vzgojen v protestantizmu. Njegova plemenita duša pa v njem ni našla utehe. Začel je iskati pravo vero in pravo cerkev Kristusovo. A dolga leta ju je iskal bolj z razumom, kot s srcem. Študiral je in študiral katoliški nauk in ga primerjal z naukom ostalih krščanskih cerkva. Končno je prišel do prepričanja, da je edino katoliška cerkev prava Kristusova cerkev in le njen nauk pravi in čisti Kristusov nauk. A

kljub temu prepričanju ni mogel storiti odločilnega koraka, da bi prestopil v katoliško cerkev.

V tem mukepolnem dušnem razpoloženju se je obrnil za svet do svojega prijatelja Rev. Overberga. Ta mu je dejal, naj le študira in tuhta, preden stori ta usodni korak, pred vsem pa naj ponižno moli in Boga prosi za razsvitljenje in moč. Ta svet je bil zanj razodetje. Spoznal je, da je dotlej le preveč z razumom, a premalo s srcem iskal resnice. Ko je nato srcu dal besedo, mu je milost kmalu prišla naproti. Dne 1. jun. 1800 je ves srečen in blažen izpovedal katoliško vero in ljubeče objel svojo mater cerkev, ki jo je toliko let iskal.

Ko bi bila Windle in Lord Halifax iskala in našla kakega Overberga, ki bi jima bil dal tak nasvet in bi ga bila tudi sprejela, bi ne bila z Mojzesom samo iz dalje hrepeneče gledala obljubljeni dežele prave vere in cerkve. Niti enemu niti drugemu bi ne bilo treba tožiti: "Nimam tega daru!" Bog bi ga jima ne bil odrekel. V naročju prave matere cerkve bi bila umirala. S tem kajpada nočemo reči, da zdaj ne gledata, oz. ne bota gledala Resnice, za katero sta se tu borila. Kajti kar je objektivno, ali samo na sebi zgrešeno, ni vedno tudi subjektivno ali osebno. Upamo, da sta bila osebno v takozvani nepremanljivi zmoti in da sta kot taka spadala k duši prave cerkve, kakor pravimo, če že ne k njenemu telesu. V tem slučaju sta gotovo mnogo na boljšem kot oni, ki spadajo samo k telesu cerkve, ne pa k duši. Med take štejemo vse tiste, katerih imena so napisana v krstni knjigi, iz katere se niso dali nikoli izbrisati, ne pa v knjigi življenja, ker niso živeli po veri in nespravljani z Bogom umrli.

Kaj sledi iz vsega tega? Da je vera res dragocen dar božji, za katerega ne moremo biti mi, ki nam je bil v zibko položen, nikoli dosti hvaležni in da bi bili skrajno nehvaležni, če bi se igrali ž njim, kot se mnogi. Oni pa, ki so ga zaigrali, a imajo domotožje po njem, naj ga ne iščejo samo z razumom, če ga hočejo še kedaj najti, ampak predvsem s skesanim srcem in gorečo molitvijo, da jim ga Bog milostno zopet vrne.



## Gospod Jernač.

J. C. S.

**P**OSTAVA: majhna; oči: sive; nos:proporcionalen; lasje: redki in sivi; zobje: tuintam kakšen; brada: kozja; roke: te ima vsak. Me že jezi, da sem tako začel, pa nekako se mora začeti, zato, prosim, odpustite!

Povem to z eno besedo: Je to naša čuječa pravica, namreč naš "gospod" trški policaj Jernač. Izgleda sicer kakor vsak drug varuh naše javne varnosti, le da nima sablje, katero si pa pripaše o kaki posebni slavnosti, kakor je na primer "ujedinjenje" ali kak "rojstni dan" v kraljevi hiši. Toda Jernač ni samo navaden policaj, on se je povspel malo višje, je tudi nekak dacar, pobira namreč občinske doklade, ali kakor pravijo sedaj, "trošarino" na vino in pivo, in če se priklati kak nezaželjenec v občini, mora skrbeti za njegov odgon, to se pravi po domače: pelje "šub". Je to vsestranska zaposlenost, pa vedno ni ravno prijetna. Najbolj prijetno je seveda "Pri Zlatem voličku", kjer gostilničar ne nakreda vsakega frakeljna Jernaču, da mu ta včasih spregleda policijsko uro, Jernač pa tudi rad posedi pri "Voličku", posebno če je zunaj burja in sneg. Uradno določenih ur nima, in ti je že vse eno, ali sedi v veži občinske pisarne, ali pa če pobija čas z "visoko politiko" v gostilni.

Saj je dovolj delal in letal, naj si torej na stara leta malo počije! Dovolj je postajal na ogljih ulic, dovolj jih preletel, imel je izvrsten red. Vsega se še prav dobro spominja. Da se s svojimi junaškimi čini ne baha, je vzrok njegova skromnost. In četudi sedaj že nima več odgovornosti za javno varnost, le ne more prenesti, če vidi, da kaj nasprotuje javnemu redu.

Ravnokar je danes prikobacal iz gostilne, od "Zlatega volička". Pod pazduho je imel svojo nezogibno torbo, v ustih kubo, — hudobni jeziki trdijo, da je kadil vedno "šuster-kube" — prav počasi jo je mahal proti domu. Bilo mu je tako prijetno pri srcu, oziroma pri želodcu, v katerega je ravnokar spravil — ne da bi bilo treba plačati — par hrenovk in jih tudi zalil. Vedno se je še obližoval in premišljeval, kako morejo biti v taki "luknji", kakor je "Zlati voliček", tako dobre reči.

Naenkrat je Jernača zmotil v njegovem premišljevanju človek, ki se je v njega zaletel. Kmalu bi ga bil pobil na tla. Pogleda, pa vidi pred seboj možaka, ki pritiska na kljuko pri vsaki hiši. Kakor bi trenil, so bile vse misli na hrenovke in pivo proč.

"Hej! Počakaj!" je zavpil za možem, ki je hitel čez ulico k drugi hiši.

"Kaj pa želite, gospod?", se je obrnil potepuh s ponižnim smehljajem k Jernaču.

"Hm, kaj pa delate tu?"

"Prosim, gospod, tuintam poprosim za kakomiloščino!"

"Pojdite z menoj!"

"Gospod, ali se šalite?"

"Ali ne vidite, kdo sem?"

"Prosim, ne!"

"No, sem trški policaj."

"He, he! To bi lahko rekel vsak, kje pa imajo gospod sabljo?"

Jernač je segel ob stran; sablje res ni imel. "Ah, kaj, sablja ali brez sablje, kratkomalo, vi greste z menoj in — basta!"

"Kadar bojo imeli gospod sabljo, bom šel drugače pa ne!" Medtem se je pa okolo obeh zbralo že dovolj zijal, ki so se potepuhy smejali na vse grlo. Gospod Jernač se je ozrl okoli in se hitro odločil.

"Vi počakajte tu!"

"Če si to gospod žele, zakaj pa ne?" je rekel potepuh in med smehom "občinstva" sedel na kamen ob cesti.

"Pobegnite, pobegnite," so mu ljudje prigovarjali. Ta se je pa samo režal in zaničljivo pljunil v stran.

"Ni vzelo dolgo, pa jo je primahal Jernač s pripasano sabljo. Zavzel se je, ko je videl potepuha mirno sedeti. Mislil je, da jo je že davno odkuril; mislil je, da bo bogve kak polom, zato je rekel polglasno: "Sedaj greste z menoj!"

"No, to se mi pa dopade," se je zasmejal aretovanec, "saj človeka ni sram za spremstvom."

Zaprli so ga za dva dni, potem ga bodo pa poslali po odgonu v domačo vas. Ta pa ni bila daleč. Gospod Jernač je dobil nalog, da ga spravi domu. Med potjo sta se sprijaznila in bila ko dva stara znanca. Gospod Jernač se niti ni branil, ko mu je potepuh ponudil požirek iz "frakeljna". Rad je potegnil, saj nikoli ne škoduje, če se človek malo pokrepča.

Prej ko sta mislila, sta dospela k vasi. Tu se pa potepuh naenkrat obrne k Jernaču in pravi:

"Slišijo, gospod, nekaj bi jim rad povedal."

"Kaj pa?"

"Vedo, da jim tega še nisem povedal."

"No, pa povejte."

"Župan je moj bratranec, in si gospod lahko mislijo, kako bo vesel, če bo vedel, kako me ženejo skozi vas. To bo prevelika sramota za njega."

"Kaj pa naj naredim?", vpraša Jernač.



"Vejo, kaj? Naj grejo tja sami, jaz pojdem pa po drugi strani in potem se bova tam kakor po naključju sešla. Župan bo za to gotovo hvaležen in ne bo gledal na par litrov. Nekaj za zobe ima pa tudi v hiši."

"Če bo tako?"

"Naj dovolijo gospod, ali sem jih že kedaj osleparil? Prosim, jaz sem mož-beseda! Nisem jim utekel v trgu, ko bi bil lahko, ko so šli po sabljo. Ali ni res? Naj gospod pomislijo, da župan ni kar tako."

"No, dobro! Pa naj bo tako! Pustil vas bom tu, pa da gotovo pridete tja."

"Za koga me pa imajo gospod?"

Gospod Jernač je bil kmalu na občinskem uradu. Župana je našel za mizo. Predstavil se mu je in povedal, da je pripeljal po odgonu človeka, ki spada v to občino.

"Kje pa ga imate?"

"Prosim, gospod župan, rekel je, da je vaš bratranec in da bi vam delal sramoto."

"Kaj?" razjaril se je župan, "ta potepuh je rekel, da je moj bratranec?"

"Da! Sploh pa..."

"Sploh vam je obesil nekaj na nos. Je to prav prefrigan cigan."

"Mogoče pa le pride," pripomnil je Jernač prav tiho.

"Seveda bo prišel! Na njega lahko dolgo čakate. Tega ni naredil prvokrat."

Jernač je okamenel. "Da bi ga strela...," je zaklel, "zastonj sem jo mahal sem. Naj mi le še enkrat pride v roke!"

"Veste, nikar se ne jezite," se je smejal župan. "Z vašo kletvijo ga ne bote priklicali nazaj. Jaz vam bom potrdil, da ste ga pripeljali, v drugo pa pazite!"

Ves tek za jed in pijačo je Jernaču prešel. Bil je vesel, da je dobil potrdilo. Dasi je bilo tiho ko miš v luknji, se je to le razneslo po vasi in med potepuhi.

Županovega bratranca bo pa nesel s seboj v grob...

## S fagotom v Ljubljano.

C. J. Smoley.

"KAKO stric, ali greste res jutri v Ljubljano?" je vprašala Vrhunčka.

"Seveda bom šel, sin me v vsakem pismu naganja, da bi prišel. Saj še nikjer nisem bil. Glavno delo je na polju opravljeno, tako da ne bom nosil v glavi preveč skrbi na poti v to veliko mesto."

"Pa le pojdite! Ljubljano dobro poznam in vem, da se vam bo tam dopadlo. Bila sem tam pri sestri že petkrat. In, ali vam ne bo preveč, če bi vas prosila, da bi pri tej priložnosti vzeli nekaj seboj za mojega svaka?"

"Kaj še, sosedo? Vsakemu rad ustrezem. Saj bom sam zase vzel le malo torbico."

"Veste, svak Jereb ima pri nas shranjen fagot. Dolgo ga že ni potreboval. Sedaj bo pa priredil ljubljanski godbeniški krožek "Filko" neko zabavo. Zato nam je pisal po fagot. Stanuje pa v "Studentovski" ulici pod gradom."

"No, pa zavijte fagot in ga prinesite."

Drugi dan je sopihal gorenjski vlak iz Škofjeloke s stricem Korobideljnom proti beli Ljubljani. V vozu je sedelo še nekaj mož iz Trate in drugih vasi, ki so se prav živahno razgovarjali o gospodarstvu.

"Kaj pa vi, oče, vlečete tako dolgo stvar na pot?"

"E, e, to je fagot. Je to prav starodaven instrument; pri godbi v njega pihajo, da nekaj časa renči in godrnja ko kak star bas, potem pa zopet ječi ko klarinet. Navadno pa smrči kakor nos človeka, ki ponoslja vsak dan škatljo tobaka. Te vrste godbo slišite sedaj le redko kje in redko kdaj. Na plehnato trobento se nastavi pisek, potem se mora pa v njega pihati, da bi skoro žile popokale. Vrhunčka mi je ta pisek zavila v bombaževino in ga dejala v posebno škatljico, da bi se ne pokvaril. Jereba sem večkrat videl, kako je pihal v ta instrument. Pa je menda zelo drag. Ni čuda, saj bi iz njega lahko napravil štiri klarinete."

"Hm — sedaj se pa spominjam, kaj je to," se je živahno vmešal v razgovor stari Mihevc. Izgleda to ravno tako, kakor dva cepca, ki sta vkup zvezana. Ima več lukenj, in nekatere so pokrite z malimi pokrovčki. Davno že sem bil navzoč pri nekem koncertu v Kranju. Saj veste, kaj je koncert? En fant je sedel nekoliko proč od trobentačev, še sanjalo se mi ni, da bi bil to kak muzikant, kakih not ali takega papirja nisem videl pri njem. Čudil sem se, kako je držal dve suhi poleni na kolenih. Zdelo se mi je, kakor da vleče z zobmi bronastega črva iz teh polen. Napenjal se je, da je bil ves rdeč, časoma prav višnjev. Nisem razumel, zakaj ne potegne črva z rokami ven. Bal

sem se že, da si bo pri tem neumnem delu zlomil zobe. Radoveden kakor sem, sem skočil k muzikantu, ko je položil polena na stran, jih vzel v roke — in ta črv — jeziček je bil naenkrat zunaj. Pravim: Glejte, kako to lahko gre, vi si pa počite obraz na vse strani. Muzikant je zarobantil, ko je pa videl, kaj sem o tem jezičku mislil, se je zarežal, kakor bi bil zarezetel kakor kak skopljenec, režali so se vsi muzikanti, jaz sem se pa hitro zgubil kakor kafra.”

Sopotniki so se od srca smejali. Tudi njih se je lotila radovednost. “Oče, pokažite nam vendar ta inštrument,” je prosil mladi Jeran.

“No, ga bom pa odvil,” je dejal, “pa moram biti zelo previden. Če se poškoduje le ena pokrovka, bo pa muzike konec. To bi jo staknil! Tale pisec se sme vzeti samo med ustnice, nikoli pa med zobe, ker bi se drugače zdobil.”

“Glej, glej, to je kakor velika flavta. Kje se pa v to piha in žvižga?”

“Ali vam nisem že povedal, da se to ne drži kakor flavta? Pihati je treba v ta-le pisec. Trobi nekako tako kakor naš vaški čuvaj. Še jaz se čudim, da ljudje kaj tacega radi poslušajo, ko imamo glasovir, gosli, klarinet in druge boljše, lepše inštrumente. Tak bručoč hrapon bi bil k večjemu še dober v kak zaklet grad, da bi preganjal čarovnice.”

S Korobideljnovim dovoljenjem so kmetje poskušali drug za drugim pihati na vse načine v fagot, pa so kmalu nehali, češ, tako čudno muziko napravi lahko vsaka kavka brez fagota.

Korobidelj je fagot zopet lepo zavil v papir. — Ko je stopil iz vlaka na ljubljanski postaji, se mu je pričelo vrteti v glavi, ko je videl toliko ljudi na peronu. Ne vem, kam bi se dejal in kam bi šel. No, šel je in končno je stal pred nekim človekom, ki ga je vprašal, kaj nosi v tem papirju.

“Kaj pa vas to briga? Ukradel nisem ničesar, in vi vendar ne bode te na postaji trobili na fagot, ko vlak ravno odhaja.”

“Nikar se ne jezite, oče. Mi vršimo samo uradno dolžnost. Če nosite kake jestvine, bote morali plačati užitinski davek.”

“Kaj vam pride na misel? Tudi ne vem, zakaj? Moj Francelj mi bo že dal kaj, da ne bom lakote umrl. Seveda, davek, pa povsod samo davek! Vi vendar ne bote mislili, da nosim kakšno salamo, tako debelih, kakor je to-le, nikjer ne delajo. Le dobro pogledjte!”

“No, ne bo treba.”

Za Korobideljnovim hrptom je bilo naenkrat slišati pretresljiv glas: “Jej, oče, s temi poleni se sučete okoli kakor kakšen medved. Le pogledjte v

koš, dregnili ste v njega, sedaj je pa dvanajst jajc vbitih.”

Korobidelj se je ozrl in zagledal razjarjen obraz selške potovke. “Ni, mati, nikar tako ne brenčite; jih bom pa plačal. Toliko ljudi! Človek se komaj obrne, pa je nesreča gotova. Tu imate! To je sedaj prva nagrada za to, da vlačim ta fagot po svetu, kakor bi bil moj.”

Korobidelj je vzel fagot pod pazduho in spršel, kje je “Študentovska ulica”.

“Sedite na poulično, ta vas varno do tja pripelje, med potjo vam pa vse pojasnim.”

“To pa že ne, da bi še plačeval za to, če storim komu kaj dobrega. Sploh se hočem malo sprehoditi, bom malo več Ljubljane videl.”

Korobidelj jo je nekaj časa mahal v smeri, kakor sta mu jo dva moža pokazala, pa je naenkrat obstal, ne vedoč, kaj naj stori. Ropot, drdranje poulične železnice ga je popolnoma zmešalo. Ko je hitro skočil na stran, mu je padel fagot na tla v blato. “Je pa že nad vse sile!” je milo zdihnil. Stopil je na hodnik. “Hm, odkod se le vzame toliko ljudi? Kakor v Škofji loki, če ima požarna bramba svoje vaje! Kakor bi ljudje ne imeli drugega dela, kakor da hodijo okrog in se vozijo! Jaz sem med njimi zgubljen kakor ščuka v ribniku.”

Ko je videl, da se mu bliža človek v ponošeni obleki, je stopil k njemu in vprašal, kako se pride v “Študentovsko ulico”. Ta mu je pripovedoval, kako naj gre, Korobidelj je pa mahal z rokami v smeri, kamor mu je bilo iti. Pa se je že oglašil za njegovim hrptom jezen glas: “Sučete se z vašo ropotijo kakor kakšno motovilo. Glejte, zbili ste mi klobuk z glave v to lužo.”

“E, fante, nič za zlo, ne morem pomagati, če je toliko ljudi. . .”, se je opravičeval Korobidelj, se obrnil in jo hotel ubrati dalje. Fant se je pa s tako silo zaletel v fagot, da se je Korobidelj otočil za 50 stopinj. “No — no, taki-le smrkovec, se pa staremu človeku še v oči reži,” se je jezil Korobidelj.

“Ne stojte tu, in ne ovirajte promet,” ga je opomnil stražnik, ko je obstalo več ljudi in se smejalo vsemu dogodku.

“Je hujši, kakor da bi me oblegali v kaki trdnjavi! Kam pa naj se dam? Po sredi cesti bi me povozili ti vozovi brez konj, s hodnikov me pa gonijo doli.”

“Prosim vas, oče, idite dalje,” ga je polglasno opomnil še enkrat stražnik. “Saj vidite, kako ljudje postajajo. Kmalu se še ganiti ne bote mogli.”

“No, saj že grem!” Kakor hitro se je pa na cesti le malo ozrl okoli, bi se bil kmalu prekucnil.



ker se je vedno kdo zaletel v njegov fagot. Nek vojak je s smehom gledal dobrino Korobideljna. Stopil je k njemu in rekel: "Revež, vi bote s tem vašim fagotom še marsikaj doživeli. Vidi se, da niste bili vojak. Pomislite, kako daleč bi moral korakati vojak drug od drugega, če bi vsak držal puško pod pazduho tako, kako držite vi fagot. Pri teku bi se vsak nabodel na bajonet! Poglejte, kako drži poročnik sabljo in kako nosi stotnija puške. Po tem se ravnajte."

"Imate prav. Toliko sem že skusil s tem fagotom, da bi desetaka ne vzel za vse to. Ali grem prav v Študentovsko ulico?"

"Le pojdite, toda pri oni-le trgovini se morate obrniti na desno. . ."

Korobideljnu se je zdela pot že predolga. Toliko hiš, toliko ljudi, pa jih je bilo le še vedno več. Ko si je brisal pot s čela, je zagledal, kako izvošček leno dremlje na kozlu: "Gospod, ali je še daleč do Študentovske ulice?"

"Oče, tja je pa še daleč. Če mi plačate dve kroni, bote pa naenkrat tam. Saj bote eno krono na podplatih strgali."

"Ne, to je preveč; pravi norec bi bil, če bi za voljo tega fagota še plačeval. Ali Franceljnu jih bom pa nasul v ušesa, da me ni prišel na postajo čakati. Koliko sitnosti bi si bil prihranil! Res ne vem, kako bom prišel v ta konec mesta." — Končno se je znašel blizu stolne cerkve. "Prosim vas, kje pa stanuje v Študentovski ulici skladiščnik Vrana? Je zelo pegast in precej škili."

"Hm, takih ljudi je pa v Ljubljani dovolj, vašega gospoda Vrana pa ne poznam," je odgovorila starka in skomizgnila z rameni.

"Vseh tristo rogatih," se je nekoliko olajšal Korobidelj, "človek je v Ljubljani še na slabšem kakor v puščavi. Na ta fagot si bom zatrobil še koračnico, pa naj bo v luknjo ali pa v grob, če je ta inštrument v redu?" — Začel je odvijati papir. V tem je priskakal na treh nogah pes in začel divje lajati v Korobideljna, ki je bil že itak nad čel razjarjen. "Mrcina mrcinasta, še tebe je manjkalo. Tako te bom lopnil s fagotom, da ti bodo odletele noge kakor veje." In res je dvignil fagot, pa jo je pes hitro odkuril. Zopet nova je-

za in skrb. Videti je bilo, da je pisek nekoliko zavil. Pa naj bo! Da bi bilo le že teh sitnosti konec.

Končno, čez nekako četrte ure, se je znašel Korobidelj pred dvonadstropno hišo pod Gradom. Iz enega okna je pogledala mlajša žena. "Prosim vas, ali tukaj stanujejo Vranovi?"

"Jaz sem gospa Vranova."

"Potem je pa dobro, tu imate to-le, je fagot za vašega moža. Bom imel vsaj enkrat mir."

Položil je fagot na tla in jo pobiral, ne brigajoč se za zahvalo Vranove gospe. Vrana se je pa vračal ravno domu in takorekoč slučajno srečal Vrano. "To, oče, je pa res lepo," je pozdravljala prijazno Vrana, tako da je začela izginjati Korobideljnova jeza. Vesel je bil, da ga je srečal. "Kam se vam le tako mudi? Morate pri meni ostati. Je samo kakih sto korakov od mojega stanovanja."

Korobidelj je zamahnil z roko. "Sem že bil tam. Prinesel sem vam vaš fagot. Sedaj grem pa k našemu Franceljnu."

"Kaj? Ali vas moja žena ni povabila, da ostanite pri nas?"

"Zastonj da govoriva! S tem vašim pihalnikom sem imel toliko sitnosti, da sem ga kratkotalo položil na tlak pred vrati in hitel naprej. Kaj je za menoj vpila, ne vem."

Pa Vrana je Korobideljnu tako sladko pihal na srce, da se je ta končno vdal. Pri čaši vina sta se spominjala starih časov, ko je bil Vrana še dijak. . . Čutil se je kakor doma. . . Vrana je pa začel poskušati fagot. "Zakaj ste pa ga tako vkup zloženega nosili, kakor je treba za muziko? To se vse lepo razbere narazen in položi del zraven dela. . . Pa bi ne imeli toliko sitnosti po Ljubljani."

"No, vzel sem ta fagot, kakor mi ga je prinesla vaša svakinja. Kdo se pa spozna v njem? Če se le ta pisek, ta naustnik ni poškodoval?"

"Ni tako hudo. Samo konec je malo opraskan. Kaj, ali ste godli po poti?"

"Kaj še! Vi mi kaj lepega zaigrajte! To vam pa rečem," je rekel Korobidelj, "da bi v drugo raje gnal Kruljevo kravo po Ljubljani, kakor pa še enkrat nesel vaš fagot."





## Roža pasijonka.

Vtisi iz Konnersreutha. — Nadškof dr. Karel Kašpar.



### Prvo poglavje.

**B**OG nam hoče v interesu našega večnega zveličanja večkrat poklicati v spomin neskončno ljubezen Jezusa Kristusa, ki se je razodela najbolj v njegovem prebridkem trpljenju, in nas hoče navdušiti in vneti, da sovražimo greh in se ga bojimo. V to svrho se posluži od časa do časa posebno izvoljenih oseb, ki jim vtisne v njihove roke, noge in stran rane Zveličarjeve, takozvane stigme (znamenja ran), da predstavi v njih grešnemu človeštvu živo podobo Križanega.

Takšnih izvoljencev — brez razlike spola — je naštel francoski profesor Dr. Imbert Gourbeyre 321; izmed njih jih je bilo 62 od Cerkve proglašanih za svetnike ali blažene. Najznamenitejši je sv. Francišek Asiški. Tudi sv. Pavel se ponaša — v listu do Galačanov — z ranami Kristusa Gospoda na svojem telesu. Nekaj posebnega je, da uspevajo te cvetke krščanske mistike samo in izključno na vrtu rimsko-katoliške Cerkve. Zgodovina ne pozna v drugih verah niti enega izpričanega in overjenega slučaja.

Stigme prištevamo med karizme ali med docela izredne darove božje, ki si jih nihče zaslužiti ne more. — Pojavijo pa se včasih vse rane, drugič samo nekatere, včasih vidno, včasih zopet nevidno, vendar tako, da dotična oseba čuti na onih mestih silne bolečine, bodisi trajne ali prehodne. — Rana v boku se pojavi včasih na desni, včasih na levi strani.

Stigme seveda niso pečat ali potrdilo svetosti dotične osebe. Cela vrsta stigmatiziranih oseb ni prejela časti altarjev. Tudi niso k svetosti neobhodno potrebne. Saj velika večina teh, ki so bili zavoljo junaško krepostnega krščanskega življenja proglašeni svetnikom, ni bila odlikovana s stigmami. Zato preiskuje sv. Cerkev predvsem življenje stigmatiziranih oseb, in šele potem vrednosti njih stigme. Tudi to ni neznano, da so nekatere stigmatizirane osebe nazadnje celo slabo končale.

Namen stigem je predvsem vzpodbuda dotične osebe k popolnemu življenju, razven tega pa tudi utrditev in okrepitev vernih ter spreobrnitev mlačnih ali nevernih.

Živimo v dobi verske nevednosti, in često strahovite verske brezbriznosti. Nastopila je ločitev duhov: za Boga in proti Bogu, kakor je že Kristus Gospod proglasil povsem jasno: "Kdor ni

z menoj, je zoper mene!" — Vidimo mnogo ljubezni do Boga, a še več in večjo ljubezen do sveta in njegovih zabav, ljubezen, ki zavaja ne samo k zanikanju Boga, marveč tudi k bogokletstvu.

In tu se je naenkrat razširila novica, da so se v malem bavarskem selu pojavile stigme na ubožnem dekletu Tereziji Neumann, in Konnersreuth je postal cilj tisočev in tisočev, ki hočejo na lastne oči videti, da-li je v današnji dobi "napredka", v dobi, ki ne potrebuje — kakor se s ponosom naglaša — Boga, ali je kaj takega sploh mogoče. . .

Rodila se je na belo soboto devetega aprila 1898 v Konnersreuthu, v župniji, ki šteje okrog tisoč prebivalcev v Bavarskem Lesu blizu češke meje, v gozdnati pokrajini, kjer je polja malo, pašnikov več in revščine še več. Tam je obiskovala enorazredno dekliško šolo, dočim je za dečke bila dvorazrednica. Učenka je bila srednja in tudi v verskem oziru, dasi pobožna, ni kazala nič posebnega.

Njen oče, krojač, je večje postave, krepak, zdrav, veren, bistroumen in živahen. Bavarec, prav tako mati, ki je bolj srednje in zavaljene postave. Oba se odlikujeta po močni volji. Njun zakon je Bog blagoslovil z desetimi otroci. Izmed njih je bila naša Terezija prvorojenka. Vsi otroci so živi.

Župnik Jožef Naber, plemenit, vzoren duhovnik, mi je pripovedoval, da se jim zdaj boljše godi, odkar so otroci odrasli; prej je bilo seveda slabše. Gospodarstvo malo in — deset malih lačnih žledčkov. A obupali niso. Vedeli so, da so otroci od Boga, in Bog, ki skrbi za ptice pod nebom in za cvetke na polju, tem manj zapusti človeka, kateremu je sam neposredno dal nesmrtno dušo po svoji podobi in sličnosti, da se po njem množi število njegovih nebeščanov.

Rezika — tako jo bomo poslej imenovali, po nemškem "Resl" — je bila najstarejša in je morala že zgodaj oskrbovati mlajše brate in sestre, ter pomagati staršem. Leta 1912 je izstopila iz šole ter šla služiti k sosedu, istotako Neumann-u, ki je imel razen posestva tudi gostilno. Mirno mi je pripovedovala, da je bila vsak dan že ob petih zjutraj na nogah opravljajoč živino, — tako je šlo v trdem delu ves dan do pozne noči, ko je neredkokdaj s težavo zlezla v svojo sobico v pod-



strešju in se je tam kar vrgla na ležišče; od same preutrujenosti se ni mogla ne sleči ne moliti. V cerkev je zahajala samo ob nedeljah, zjutraj k sv. obhajilu, potem k glavni sv. maši in popoldne k blagoslovu. Zato je med tednom darovala včasih svoje delo Bogu.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, je nastopil leta 1914 tudi njen gospodar vojaško službo, in ker ni bilo moških poslov pri hiši, je opravljala vse delo doma, na polju in v gostilni. Sama je nosila v kaščo vreče, po 75 kg težke. "Zdaj bi jih več ne mogla," mi je rekla smehljaje; "moje rame so zdaj ozke." Čeprav je služila v gostilni, ji ni mogel nihče niti najmanjšega očitati."

Tudi njen oče je moral — brez ozira na preštevilno družino — nastopiti vojaško službo. Pred odhodom je prinesel iz Waldsassen-a, 5-6 km oddaljenega mesta, dve podobici Male Terezije Deteta Jezusa. Mala Terezija takrat še ni bila proglašena niti za blaženo. Rezika je vzela eno za spomin od očeta; ne da bi slutila, kaka izredna varuhinja ji še bo ta svetnica.

Proti koncu svetovne vojske je izbruhnil desetega marca 1918 pri sosedu požar. Rezika mi je podrobno pripovedovala, kako je zapazila dim in odgnala vso živino na varno; med gašenjem ognja je podajala gospodarju, stoječemu na lestvi, kako poldrugo uro čeber z vodo; sama je pri podajanju vode stala na stolu brez vsake opore. Pri tem, ko se je nagnila po nov čebrič vode, jo je zbodlo v križu tako, da se ni mogla več skloniti. Nekaj časa se je še vlačila, hoja ji je postala vedno težavnejša, dokler ni tudi leva noga odpovedala službe in Rezika je morala leči.

Ko domača sredstva niso pomagala, so jo spravili v bolnišnico v Waldsassen. A tudi tam se ji stanje kljub najskrbnejši negi ni izboljšalo, tako da so jo po sedmih tednih privedli nazaj. In zdaj je legla popolnoma. Kako bridko ji je bilo, revici, ko je videla, da se ji ne bo izpolnilo njeno veliko hrepenenje: vstopiti po vojski v red in biti misijonarka! Kako bridko, ko je spoznala, da bo sploh nesposobna za vsakršno delo! A ni godrnjala, vedno in v vsem se je vdala v sveto voljo božjo. V svoji preproščini ni niti slutila, da ji je Bog odločil mnogo širše misijonsko polje.

Dr. Hynek je izdal o Tereziji Neumann krasno in temeljito knjigo: "Živa podoba Križanega". V njej opisuje, kako je Rezika nenadoma ohrome-

la na obe stopali spodaj in na levo zgoraj ter na polovico obraza. Ohromelost so spremljali silni krči, ki so bolnico večkrat celo iz postelje vrgli. Vsled mrtvoudnega skrajšanja in ohromelosti v kolenu je prišla leva noga pod desno stegno, kjer se je sčasoma napravila velika rana od ležanja; Prav tako na hrbtu leve noge, od pete gležnja do levega mezinca. Podobne rane od ležanja so nastale na križni kosti in na hrbtu, rane polne krvi in gnoja. Rjuhe in perilo boljše je bilo zamenjano, vsakih štirinajst dni. Bolnica se radi silnih bolečin ni mogla niti geniti.

Povrh so ji začele od oktobra 1918 slabeti tudi oči, dokler ni v marcu 1919 popolnoma oslepela, tako da "ni vedela" — mi je rekla — "ali je dan ali noč". Revica je ležala kakor Lazar, slepa, vsa ležišču. Na moje vprašanje, s čim se je bavila, v mukah in bolečinah, v podstrešni sobiti na trdem je odgovorila: "Molila sem, trpela ter se zabavala z otroci." In na vprašanje, če si je dala kaj čitati ali če čita knjige asketične vsebine, je izjavila: "Mene so mikale in mikajo samo knjige, ki pripovedujejo o Zveličarju in njegovih ljubeznih." Obiskovala jo je bolniška strežnica iz Mellersdorfa in domači župnik, mož zlatega srca. Vsa zdravniška pomoč — zdravilo jo je postopoma pet zdravnikov — se je izkazala za brezuspešno.

In starši? Čeprav so imeli toliko otrok — najstarejši Reziki je bilo šele dvajset let, — čeprav jim nikakor ni bilo postlano na rožah — ker so bili prisiljeni v potu svojega obraza skrbeti, da jih prežive, vendar niso godrnjali, niso želeli smrti svoji pohabljenki, nasprotno, skrbeli in negovali so svojega otroka z vso krščansko ljubeznijo in skrbnostjo!

Terezijino trpljenje se je stalno stopnjevalo. O božiču leta 1922 so ji ohromele požiralne mišice, tako da je mogla od te dobe uživati samo tekočo hrano; v grlu so se ponovno pojavile bule in reva je bila naenkrat v nevarnosti, da se zaduši. Za nekaj časa je tudi oglušila radi tvorov v ušesih.

Uživanje tekočin se je omejilo v početku leta 1923 na eno do dve žlici na dan. Štirinajst dni pred belo soboto leta 1925 ni mogla požreti niti kapljice vode in od božiča leta 1926 je spila po zavživanju neznatnega delca sv. hostije samo kakih šest do osem kapljic vode. Od septembra leta 1927 pa vobče ne je in ne pije in se hrani izključno s presvetim Telesom Gospodovim v sv. obhajilu.

(Nadaljevanje sledi.)

## Jožefova zgodba.

J. Trdan.

**T**RI ure hoda vzhodno od Travnika v Bosni stoji ob železniški progi hišica "samostana služabnic Deteta Jezusa". To kongregacijo je ustanovil apostol pobožnosti presv. Srca Jezusovega v Bosni, nadškof dr. Josip Stadler in ima v Sarajevu svojo materino hišo: Betlehem.

Tu je gospod škof kupil sestram posestvo, ki ga je nazval Jožefovo polje. Služabnice Deteta Jezusa naj bi ga obdelovale, ustanovile na njem šolo in zavod za najubožnejše med ubogimi, za umobolne otroke.

Sestre so prišle spomladi leta 1907. Sedem jih je bilo in so se nastanile v leseni hišici s tremi bornimi sobami.

Ker pa je veči del posestva imel še v zakupu neki najemnik in je sestram primanjkovalo delovne živine in poljskega orodja, niso imele tisto leto skoro nobene žetve. Živele so skromno, kljub temu pa so bile srečne in zadovoljne. Le eno jim je bilo bridko in težko: da niso imele nobene kapele in nobenega duhovnega vodstva. Župna cerkev je bila uro hoda oddaljena; tja so morale hoditi, če so hotele biti pri sveti maši in prejeti svete zakramente. Ob slabem vremenu in v visokem snegu so se vse skupaj na vozu vozile k službi božji.

Nekoč je duhovnik Najsvetejše, ki ga bolnik ni mogel več zavžiti, spravil čez noč v njihovi hiši. Kako srečne so bile dobre sestre. Celo noč so prečule v molitvi in petju pri svojem nebeškem Gostu. Kako srečne bi še le bile, če bi mogle pripraviti Zveličarju v svoji hiši stalen protsor. Toda kdo jim bo dal za to sredstva?

Vse svoje zaupanje so stavile na sv. Jožefa, kateremu je bilo posvečeno njih posestvo in one same in kateremu naj bi bila posvečena tudi kapela. Pričele so devetdnevnicu z obljubo, da bodo sprejele v hišo ubožnega otroka, če jim pomore do kapele. Zadnji dan devetdnevnic je prišla predstojnica z eno sestra v Travnik; hotela je zbrati denar, da bi mogla kupiti dva konja. Ko sta hoteli iti v jezuitsko cerkev, ju je zapazil pater, ki je šele pred par dnevi zvedel za veliko stisko sester in nekaj ga je sililo, da ju je pozdravil in vprašal, če jim more kaj pomagati za njihovo hišno kapelo, češ, da je on glavni zbiratelj prispevkov za siromašne cerkve v Bosni.

Pri teh besedah je sestra, ki je spremljala predstojnico udarila v jok, predstojnica pa je globoko ginjena rekla: "Bogu hvala in sv. Jožefu". In je pripovedovala, kako so svetniku obljubile vzeti v hišo ubožnega otroka, če jim pomore do kapele in kako je prav tisti dan bil zadnji dan devetdnevnic njemu v čast. Njena sestra pa se joka zato, ker jo je sv. Jožef tako hitro in tako nepričakovano uslišal.

Pater se je veselil z dobrima sestrama in jima obljubil, da bo takoj prosil zanje pri dobrih ljudeh. In res, komaj je minilo od tega mesec dni že so mogle sestre spremeniti eno sobo v lično kapelo sv. Jožefa. Neki mizar je napravil oltar za stonj, češ, da bo tudi za sv. Jožefa enkrat kaj storil.

11. avgusta leta 1907. je nadškof dr. Josip Stadler kapelo blagoslovil in prvi daroval v njej sveto mašo. Pri tem je bilo skoro tako, kakor pri Jezusovem rojstvu v betlehemskega hlevčku. Skromna kapelica je bila polna pastirjev, ki so prihitali iz bližnjih gričev; sredi med njimi pa je klečal apostolski nadpastir. Ko so po povzdigovanju - spremenjenju služabnic Deteta Jezusa polne veselja zapele svetonočno pesem: "Pridite, molimo," je marsikomu postalo okorosno. "Kako lepo je vendar bilo pri oni sveti maši," je rekel pozneje nadškof sam, "četudi je bilo vse tako ubogo in preprosto." In sedaj imajo sestre božjega Zveličarja pri sebi in vsak teden eno sveto mašo.

Kakor tu, tako je sv. Jožef svojim častivcem pomagal že neštetokrat ter jim na čudovit način pokazal svojo naklonjenost, — neredkokrat tudi v navidez malenkostnih stvareh.

Drugi vzgled: Po dnevu so sestre delale na polju, zvečer pa so skoraj do polnoči sedele v sobi, da so si s šivanjem kaj prislužile. Da od utrujenosti niso zaspale so si tu pa tam skuhale čaj.

Nekega večera jim je predstojnica zopet hotela postreči s čajem, toda vsa zaloga jim je že pošla. Naslednje jutro je mimoidoči duhovnik potrkal na vrata in prosil, da bi smel v kapeli maševati. Koliko veselje. Sestre niso že cel teden imele svete maše in svetega obhajila. Toda to ni bilo vse. Da bi se izkazal hvaležnega, je potegnil duhovnik iz svojega nahrbtnika cel zavoj čaja. Vzel ga je s seboj, ker bi ga sestre morda mogle uporabiti.





## Zgledi in vzori.

J. Oblak.

Leta 1901 je bila v Neuenburgu v Švici vojaška slavnost. Pri posvetovanju o sporedu slavnosti so hoteli nekateri častniki imeti dopoldne prosto, da bi mogli iti k službi božji. Tedaj je vstal eden višjih častnikov in zahteval, naj bodo dopoldne predavanja; to je glavno, je rekel, božja

služba je postranska stvar. Nato je izjavil protestantski major: "Jaz sem za to, da bodi dopoldne prosto za službo božjo, ker imam izkušnjo, da niso najslabši oficirji tisti, ki v nedeljo hodijo v cerkev."

\*

Leta 1874. je umrl — star osemdeset in pet let — v Gunzwil-u, v kantonu Luzern, svetnik Auerheim. Že njegov oče je bil pobožen, plemenit mož, ki ni nikdar delal v nedeljo. In ni mu bilo žal tega. Ko je umiral, mu je moral sin obljubiti, da nikdar v nedeljo ne bo delal. In sin je držal svojo obljubo. Ni delal, tudi takrat ne, kadar je bilo s pridižnice oznanjeno, da se sme krma ali

žito spravljati. Ko so ga zasmehovali, češ, da je bolj papeški kot papež, je odgovoril: "Vsako leto sem seno in žito spravil pod streho prav tako dobro, kakor tisti, ki so v nedeljo delali." In imel je res posebno srečo. Mnogi kmetje, ki so v nedeljo delali, so prišli na nič. On pa je postal najimovitejši kmet vsej občini.

\*

V Treviru je iskala tovarna leta 1888 delovodjo. Mlad mož se je ponudil v službo. Spričevala je imel sijajna. Imejitelj tovarne je bil zadovoljen. "Nastopite lahko takoj. Plačo dobite lepo, tri tisoč, pet sto mark. Toda ali veste, da delamo tudi ob nedeljah?" "Ne, tega nisem vedel, in pod tem pogojem ne sprejemem." "Zakaj ne?" "Ker je Bog prepovedal delati v nedeljo." — S temi besedami je mladi mož zapustil tovarno. Čez

dva dni ga je tovarnar zopet poklical. "Vaša pogumnost mi ugaja. Sprejemem vas. V nedeljo ne bo treba delati. Videli bomo, kako bo šlo brez nedeljskega dela." Od tistega časa se v nedeljo ni delalo, in glej, pridelalo in izkupilo se je več nego prej. Danes je ta mladi mož eden najbolj spoštovanih tovarnarjev mesta. Bog mu je dal svoj blagoslov, ker je posvečeval nedeljo.

\*

W. Wiesebach poroča iz Braziliije: "Neke nedelje ob ednajstih dopoldne sem hotel v Rio de Janeiro iti mimo cerkve Candellaria. A skoraj ni bilo mogoče mimo priti. Vhod v cerkev je bil obdan od trume mladih ljudi, vseučiliških študentov. Mahali so s klobuki in kričali "Viva", da je odmevalo v ušesih. Vprašal sem nekega mladeniča, ki je stal v bližini in na ves glas vpil viva: "Kaj se godi?" "Gospod, nekaj sijajnega, veličastnega, viva, viva!" In vidim, da nesejo tam dva človeka na ramah skozi mesto domov. "Viva! Viva!" — Če? Zakaj? Kaj pa sta storila sijajnega, če smem vprašati?" — "Kaj sta storila? Ha, to sta vam dva dečka! Pred tremi tedni smo zvedeli, da ho-

dita vsako nedeljo k sveti maši. To je vendar nezmišelj; tako po starinsko. Po božji službi smo se tovariši postavili pred cerkev ter ju pošteno izžvižgali. Mislili smo, da bosta imela dovolj. Pa smo se zmotili. Drugo nedeljo sta bila zopet pri sveti maši. Zopet smo ju pričakovali in ju izžvižgali še bolj nego prvič. V tretje je bilo še hujše. — In danes — glejte, gospod — ta fanta se ne bojita in zato ju danes tako slavimo. Viva! Viva!" — Ko zmagovalca so nesli ta dva pogumna mladeniča v sprevedu na ramah in iz tisočerih grl je donelo navdušeno: "Viva! Viva!" Tudi jaz sem mahal s klobukom ter klical navdušeno "viva" obema mladima junakoma!"

\*

Svojim podložnikom je bil Mataafa, kralj Samoa, vzor in zgled. Svoje vsakdanje delo je začel z rožnim vencem in s sveto mašo, in s svetim rožnim vencem je je tudi končal. "To nikakor ni dovolj, da darujemo Bogu samo eno uro" — je rekel. "Ali nima pravice do več?"

Škof Boyer, apostolski vikar, pripoveduje iz življenja našega junaka. "Voda v rekah je na-

raščala in na valovih so plavala izravana drevesna debla. Vas, kjer je bival Mataafa, je od misijonske postaje v Apie ločila reka. V nedeljo pred praznikom svetega Jožefa je prav tu voda odnesla most. "Ta dan je šel Mataafa s svojo odraslo hčerko, že zgodaj z doma, da bi mogla že pri prvi sveti maši prejeti sveto obhajilo. Tedaj sta opazila, da je most porušen. A niti za trenutek se ni-

sta obotavljala. "Nedelja je in biti morava pri sveti maši." Prvi je skočil Mataafa v naraslo reko. Ker je bil močan in dober plavač, je v nekaj minutah dosegel nasprotni breg. Hči mu je sledila, a se je kmalu začela potapljati. Znova je skočil Mataafa v vodo, zgrabil hčerko in oba sta se borila proti besnim valovom. A sila vode je bila velika. Dolgo je trajalo, predno sta dospela do dru-

gega brega in v cerkev. Svetega obhajila nista mogla sprejeti, tako sta bila utrujena; šele pri drugi sveti maši sta bila obhajana. — Vsaki dan je Mataafa molil sveti križev pot. Čakal je, da so ljudje odšli iz cerkve in nato je šel starec, ki je imel nad sedemdeset let, opiraje se na palico, od postaje do postaje, ponižno pokleknil pred vsako postajo in molil pobožno.

Premnoge kristjane osramoti zgled, ki ga dajejo črnici apostolske prefektуре Stanley-jevih slapov v Afriki. Apostolski prefekt piše: "Nedavno so bili ti ljudje še ljudožrci. Zdaj pa imam tu kristjane, ki po celotedenskem delu — in kakem delu — prehodijo šestdeset do sedemdeset kilome-

trov, da se morejo v nedeljo udeležiti svete maše. V soboto zvečer po izplačilu se podajo na pot, potujejo vso noč, in ko so bili pri sveti maši, se takoj vračajo nazaj, da so v pondeljek zjutraj ob šestih že zopet pri delu.

Kanton Graubünden v Švici ima skoro same gorske fare. Pot do cerkve je dolga in utrudljiva. Prvo postno nedeljo 1872 sem bil v malem mestecu. Prav do kolen je bilo snega. Kljub temu so prihajali ljudje od vseh strani k sveti maši. Tudi otroci, dasi so se ponekod do vratu pogrezali v

sneg. Naposled sta prišla dva krepka fanta, ki sta nesla na nosilih postarnega očeta. Pred cerkvijo sta obstala ter pospremila starca v cerkev. Zvedel sem, da delata to vsako nedeljo, poleti in pozimi. Ganjen sem bil nad toliko ljubeznijo. (Wetzel.)

London ima okoli sedem milijonov prebivalcev. Kak hrušč in trušč, kako živahno vrvenje mora biti v takem mestu. Na ulicah na tisoče ljudi, avtomobilov, vozov, od jutra do pozne noči.

Pride nedelja in slika se naenkrat spremeni. Že v soboto popoldne se tovarne in delavnice ob tretji uri zapro; zato že soboto imenujejo Half-holiday, t. j. polpraznik. V nedeljo je mesto kakor izumrlo. Ulice so na pol prazne. Izložbe zaprte. Tudi kočije ne vozijo. Sveta tihota vlada tudi v notranjosti hiš. Trgovine so zaprte. Svoje potrebščine si vsakdo nakupi že v soboto. Iz hiš se čujejo nabožne pesmi. Časopisi in pisma se ne raznašajo, in pošte počivajo. Mnogi bero sveto pismo in nabožne knjige.

V nedeljo Anglež ne dela. Ruski car Nikolaj I. se je mudil leta 1847 v Londonu. Ogledati si je hotel tovarno firme Nasmith; carjev komornik je prišel v nedeljo jutro k tovarnarju in prijavil carjev obisk. Silno bi me veselil obisk, a oprostite, v nedeljo ni mogoče ničesar videti, ker tovarna stoji. "A vendar, morda vam ne bo pretežavno,

za nekaj ur odrediti delo v tovarni. S tem si pridobite carjevo naklonjenost." "Milost najvišjega Gospoda mi je ljubša nego milost carjeva," je lepo odgovoril imejitelj tovarne. Končno pa, če bi tudi ukazal svojim delavcem delati v nedeljo, bi me ne ubogali."

Železniški promet je v nedeljo omejen na petino. Leta 1880 se je zrušil največji most Tay-bridge na Škotskem. Cel vlak je strmoglavil v reko. A le dvajset ljudi je prišlo ob življenje pri tej nesreči. Zakaj? Ker je bila nedelja in v nedeljo malo kdo potuje.

Angleški delavec je zapisal o nedelji te besede: "Tihoto nedelje ljubim nad vse. Ne poznam boljše družbe kot svojo družino in dobre knjige."

Minister Palmerston je bil nenavadno marljiv in delaven; vedno je bil zaposlen, in vendar je doživel visoko starost in še kot starček je bil duševno in telesno čil. Ko so mu čestitali k temu, je odgovoril: "Za svojo moč se imam nedvomno zahvaliti temu, da sem vse svoje življenje čuval nedeljski počitek in dajal Bogu čast."





## Baragova spominčica na grob Rev. Lavtižarja.

P. Hugo.

**B**ARAGA je kot novoposvečeni škof l. 1853 odhital v domovino nabirat misijonarjev za svojo novo škofijo. Med drugimi je pridobil tudi vnetega in pobožnega kaplana ljubljanske škofije Rev. Lovrenca Lavtižarja.

Rev. Lavtižar je bil rojen 11. dec. 1820 na Srednjem Vrhu pri Kranjski gori. Po izvršenih srednjih šolah v Ljubljani je 1842 stopil v tamkajšnje semenišče. Po tretjem letu bogoslovja ga je škof Wolf 3. avg. 1845 posvetil v mašnika. Sledeče leto je bil nastavljen za kaplana v Baragovi rojstni župniji Trebnje, kjer je šest let goreče deloval. Nato je bil premeščen na znano Marijino božjo pot Dobrovo pri Ljubljani. Njegov dobrovski prednik, kaplan Rev. Milarčič, se je namreč odločil za afriški misijon, v katerega je l. 1851 s Knobleharjem pohitel. A je že 8. okt. 1853 postal žrtev zavratne afriške mrzlice. Rev. Lavrič, ko se je priglasil za Baragov misijon, pač ni slutil, da ga čez pet let v Ameriki čaka ista usoda, kot njegovega prednika v Afriki.

Od domovine se je poslovil 10. maja 1854 in po 44 dnevni vožnji 14. jul. stopil na ameriška tla. Ko se je v Sault Ste. Marie za potrebo priučil angleščine, ga je Baraga poslal Rev. Mraku v Lacroix za pomočnika in obenem v šolo za indijanščino. A že spomladi 1855 je postal ondi samostojni misijonar. Odtod je odšel v prvi Baragov misijon v Arbre croche, zdaj Harbor Springs. Vneto je povsod delal. A nekaj ga je vedno gnalo le naprej. Hotel je biti res misijonar med divjimi Indijanci, kar pa oni v Lacroix in Arbre croche niso več bili.

To željo je razodel Rev. Pircu, ki je takrat deloval med minnesotskimi Očipvejci. Pircu je bila njegova ponudba kot iz neba poslana. Z odprtimi rokami ga je čakal. Baraga, ki je poznal Lavtižarjevo gorečnost in si mnogo obetal od njega, bi ga bil rad v svoji škofiji obdržal, a se je končno le udal. Poleti 1858 je Lavtižar poln misijonskega navdušenja zapustil michiganske Otawane, kot šest let prej Pirc, in se nameril v Minnesoto med Očipvejce.

Pirc ga je namenil za Red Lake. Indijanci tega kraja so ga že leta prej prosili, naj pride med nje ustanovit misijon. A sam kot je bil za vse Indijance, njih želji takrat ni mogel ustreči. Zdaj, ko je dobil pomočnika, ki je že dobro obvladal indijanščino, se je najprej nanje spomnil. Lavtižar je bil pa tudi ves srečen, ko je čul, da bo tam oral ledino. Dne 1. avg. 1858 sta se odpravila tja, kot Pavel in Barnaba. Za Veliki Šmaren sta dospela na cilj v veliko veselje Indijancev. Šest tednov

sta ostala skupaj in položila temelj novemu misijonu. Nato se je Pirc vrnil na svojo misijonsko postajo, Lavtižar pa se je z vsem ognjem lotil svojega misijonskega dela.

Toda le dobre tri mesece mu je bilo usojeno obdelovati ta deviški Gospodov vinograd. Dne 3. dec. se je odzval vabilu nekaj Indijancev onstran Red Lake. Ker je bilo jutro nenavadno lepo, se je le lahko opravljen napotil preko zamrznjenega jezera. Drzen, ko je bil, se je na večer po isti poti vračal, dasi je vreme slabo obetalo. Med potjo ga je zajela huda snežna vihra, v kateri je zgubil sled. Sledeče jutro so ga našli blizu cilja zamrznjenega. Njegova žalostna smrt v najagilnejši moški dobi je bila za indijanske misijone silen udarec. Rev. Pirc, ki je po pravici toliko zidal nanj, ga je komaj prebolel. In tudi Barago, dasi ni bil več njegov, je globoko pretresel. To priča spominčica, ki mu jo je vsadil na grob. Uredništvu "Wahrheitsfreunda" v St. Paul je poslal sledeče pismo:

Sault St. Marie, dne 3. febr. 1859.

Spoštovani g. urednik:

Zelo drago bi mi bilo, če bi v Vaš mnogo čitan list stisnil sledeče žalno poročilo:

Naš sever žaluje nad izgubo svojega najgorečnejšega in najupolnejšega indijanskega misijonarja. Prečastiti Lovrenc Lavtižar je 3. dec. prošlega leta v 38. letu življenja svoje tako vneto in vspešno započeto misijonsko delo z rano smrtjo završil. Bil je iz Kranjske, ene avstrijskih provincij. L. 1854 je prišel z menoj v Ameriko, da se dosmrtno posveti indijanskim misijonom. Njegova prva postojanka je bila v Little Travers Bay, med otawskimi Indijanci. Tu se je v kratkem času priučil indijanščine, tako da je mogel že v drugem letu svojega tamkajšnjega bivanja indijansko pridigati. Ko se je dodobra priučil jezika, je srčno želel oditi dalje na sever, kjer so še sami pagani. Da bi njegove pobožne vneme ne zaviral, sem ga prošlo poletje prepustil škofiji St. Paul, Minnesota, kjer stari misijonar g. Pirc že dolgo neutrudno deluje. Gospod Lavtižar je odšel dalje proti severu do Red Lake-a. Tu je še veliko nespreno obrnjenih Indijancev. In med temi je nameraval goreči mladi misijonar prezimiti. Toda v sklepah božje previdnosti je bilo drugače odločeno. Gospod Pirc mi piše v svojem poročilu kot sledi:

"Da bi posnemal velikega misijonskega patrijarha Frančiška Ksaverija, se je g. Lavtižar 3. dec. na praznik sv. Frančiška Ksaverija odločil za dvanajst milj dolgo, jako težavno pot onstran za-

mrzlega Red Lake (Rdečega jezera), k nekim bolnim paganom. Hodil je čisto sam med postom in molitvijo. Prevaran od jutranjega milega vremena se je le lahko oblekel. Hotel je celo težavno pot, tja in nazaj, z molitvijo in telesnim utrjevanjem v enem dnevu premeriti. Spremstvo, sani s pasjo vprego, toplejšo obleko in hrano je odklonil. Na povratku se je južno vreme spremenilo. V noči je začel briti preko jezera vihar ni severnik z rezajočim mrazom, kateremu je božji poslanec v spokorni gorečnosti svojega apostolskega zvanja podlegel. Sledeče jutro so ga našli čisto blizu misijonske hiše zmrznjenega. Več odtisov nje-

govih kolen v snegu na ledeni gladini Red Lake zadostno spričuje, kako pogosto se je na potu tja in nazaj še zadnji dan njegovega življenja prijetno dišeča molitev dvigala k nebeškemu prestolu za spreobrnjenje paganskih Indijanov, ki gotovo ne bo ostala neuslišana."

Čeravno nas je zgodnja smrt tega gorečega in svetega misijonarja v globoko žalost potopila, nas na drugi strani le tolaži trdno upanje, da zdaj pri Bogu prosi za nas in za naše uboge Indijance.

Friderik Baraga,  
škof v Sault Sainte Marie.

## Zakon in družina v Rusiji.

Janez Oblak.

**T**EMELJ družabnega ustroja je družina. V Rusiji so se sklepali prej cerkveni zakoni in država je priznavala to pravo cerkve. Sovjetski pravniki so odločili, da je poroka v socialistični državi zgolj izjava volje moža in žene, ki sta sklenila začeti skupno življenje, in da državna oblast nima pri tem ničesar drugega opraviti, nego to izjavo vpisati v knjige pristojnega komisarijata.

Mnogim se je zdela tudi ta "popustitev" odveč in preveč: "Proletarijat" — od tu naprej — tako je pisal pravnik Gojchberg — "bi se prav lahko mogel odreči formalnemu potrdilu poroke, kajti med možem in ženo, ki skleneta poroko, ni niti najmanjše vezi." Samo prehodno, začasno je bilo sklenjeno, da se obdrži vpisovanje porok v tej obliki: ženin in nevesta izjavita sovjetskemu uradniku, da želita stopiti v zakon in da ni zakonitih zadržkov.

Sovjetsko zakonsko pravo pozna samo dva zadržka: nedosežena določena starost in krvno sorodstvo med ženinom in nevesto. Prepovedane so samo poroke med očetom in njegovo hčerko, med materjo in sinom in med bratom in sestrom. Vse ostale stopnje sorodstva ne ovirajo sklenitve zakona. Dovoljeni so torej — brez kakršnihkoli težkoč — zakoni strica z nečakinjo, zeta z nečakom, bratrancev s sestričnami itd.

A tudi zapisovanje porok se je zdelo prepočasno, prezamudljivo in "nesocialistično". Zato je novi zakon priznal kot docela pravno veljavne "faktične poroke". Enkratni stik se more smatrati kot slučajni, dočim večkratni stik med dvema osebama že ustvari faktično poroko. Današnja

boljševiška definicija zakona se glasi takole: Zakon je časovno neomejeno prostovoljno skupno življenje, temelječe na svobodnem sporazumu moža in žene, ki se smatrata vzajemno med seboj za zakonska.

Pri doslednem vztrajanju na teh načelih seveda ni bilo mogoče preganjati mnogoženstva in sovjetski zakonik mnogoženstva v resnici ne kaznuje. Bili so slučajji, ko so se poroke sklepale samo za eno noč, in je zjutraj novoporočenec sporočil svoji ženi, da se je njun zakon že razločil. Po vaseh ni redek pojav, da se kmet, mesto da najame delavko, v početku leta oženi, na jesen pa se loči, tako ima vsaj delavko zastonj. Ob takem položaju je bilo večkrat nemogoče ugotoviti, kdo je otrokov oče in kdo mora plačevati njegovo vzdrževalnino. Zato je bila v sovjetske zakone sprejeta uredba kolektivnega (skupnega) očetovstva. Ako je n. pr. živela ženska z večmi možmi, se smatrajo vsi za otrokove očete in so vsi dolžni plačevati zanj. Ta rešitev vprašanja je privedla zopet k novemu nenormalnemu pojavu; mnoge žene so se živele s tem, da so pobirale vzdrževalnino od več "očetov". Navadno se materi prisodi tretina očetovega zaslužka, ki ga ona navede kot "faktičnega očeta".

Najhujše se je pregrešilo sovjetsko naziranje o družini v določbah glede razporoke. V pravilih o razporoki uveljavlja zakon temeljno naziranje, da zakonska zveza načelno ni in ne sme biti stalna zveza, trajajoča celo življenje. Boljševiški nauk pobija družinsko zvezo, in zato niti noče, da bi ljudstvo imelo zakon za temelj družine. Za razporoko zadostuje enostranska izjava enega od za-



koncev, drugi je potem naknadno uradno obveščen, njegovega soglasja niti ni treba. Števila sklenjenih porok zakon nikakor ne omejuje.

Ker je ločitev povsem lahka stvar, "sklepanje" zakona skrajno olajšano in se mnogoženstvo ne kaznuje, pride večkrat do docela nenormalnih pojavov. Ob diskusiji predloga sovjetskih komisarjev, da se odstrani razlika med registrovano in fakično poroko, je pisal sodrug Hotin uredništvu "Pravde" tole lehkomišelno, a grozno pismo: "Sem prav takšen človek, kakor mnogi drugi. Naravne sile učinkujejo name kakor na

piši prepovedujejo umetne splave, v Rusiji so ti dovoljeni. V knjigi A. Gense "Umetni splavi na vasi" (izdanje komisarijata za ljudsko zdravje) čitamo, da v enem samem izmed preiskanih okrajev izvedena anketa glasno govori o očitnem porastu umetnih splavov od leta do leta; v enem okraju je bilo v treh letih, 1922-1924, 82.612 zločinških operacij.

Državna filmska podjetja izdelujejo filme, da bi se moritev nerojenih otrok čimbolj in čimdalje razširila. Samo v Petrogradu je bilo leta 1926 vloženih 19.732 prošenj za splav; ugodilo se

### Takim, ki žele kaj dobrega storiti.

O, so še taki! Tudi v naših težkih dneh še. In jaz vem za slučaj, ki bi takim gotovo odprl srce in roko, ko bi jim ga podrobno opisal. A to storiti mi brani obzirnost do dotične osebe. Samo tole povem: Nesrečni slučaj je gđc. N. zaprl pot v samostan, po katerem je tako koprnela. Po krivdi drugih mora še ostati med svetom in od svoje skromne plače poravnati neke dolgove. Niso veliki in strogo vzeto ne njena dolžnost. V svoji velikodušnosti in vestnosti pa jih hoče plačati do zadnjega vinarja. Kdor bi ji hotel s kakim darom pomagati, da to čem prej stori in na to sledi svojemu vzvišenemu klicu, za katerega gori, da bo svoj dar naložil na bogate duhovne obresti.

Posreduje:

REV. HUGO BREN, O. F. M.  
P. O. Box 608, Lemont, Ill.

druge. In kaj je posledica? Sto in osemnajst fakičnih žen! Pri tem niso vštete tiste, na katere sem pozabil. Spominjam se na stoosemnajst žen in zdaj imam stodevetnajsto "uradno" zapisano. Morebiti mi bodo mnogi rekli: "Ti si razuzdanec!" A kaj! Saj vendar nisem mogel vlačiti žene s seboj iz mesta v mesto, iz vasi do vasi, s fronte na fronto! Kaj bi se zgodilo, ko bi vseh stoosemnajst žen nastopilo proti meni s svojimi pravicami, s svojimi zahtevami in bi vzele s seboj svoje otroke?"

V zapadni Evropi zakoni in cerkveni pred-

je 17.053 prošnjam. V prvi polovici leta 1927 je število prošenj narastlo že na 14.189, od teh se je dovolilo 11.732. Ti podatki so posneti po listu "Krasnaja Gazeta" (Rdeči list) z dne desetega novembra 1927.

Družina, zakon sta v protiverski državi preganjani. Ako še doslej obstojita, potem edino zato, ker še klubujeta vladni politiki. Država stori vse, da ugonobi zakon, in kdo ve, če se ji končno to vendarle ne posreči? To onečaščenje žene in zasmehovanje božjih in naravnih zakonov traja neprestano dalje.

### Drobiž.

P. Hugo.

#### LEPO A NEIZVEDLJIVO.

Na Francoskem je občutno pomankanje duhovščine. Duhovniški in lajiški krogi se na vse načine trudijo, kako bi pomnožili delavce v Gospodovem vinogradu. Poleg drugega izdajajo posebni list z naslovom "Duhovniški pomladek", ki neti duhovniške poklice in prinaša razne pobude in navodila, kako jih pomnožiti. V zadnji številki preteklega leta je P. E. Guynot sprožil lepo

misel, kako zamašiti vrzeli v duhovniških vrstah. Pravi, da bi se bilo treba vrniti k nekdanji lepi in res katoliški navadi, ko duhovniki niso poznali narodnih mej in narodi niso zahtevali narodnih, ampak pred vsem katoliških duhovnikov. Tako je bil Irec sv. Patricij apostol Germanov, sv. Bruno Nemeč apostol Francozov, sv. Martin iz Panonije istotako apostol Francozov, sv. Ciril in Metod, Gr-

ka apostola Slovanov itd. Po misijonskih deželah se isto vrši še danes. Misijonarji raznih tujih narodov ondi oznanjajo evangelij. Da bi bilo pa to izvedljivo v modernih kulturnih deželah, o tem zelo dvomimo. So kulturni katoliški narodi, ki razpolagajo z duhovniškim naraščanjem preko lastne potrebe. Mogli bi priti z njim na pomoč drugim narodom, ki trpe na pomankanju duhovščine. Toda med njimi je danes narodni čut preveč razpaljen, narodnost preveč oboževana, da bi

duhovnik tujec, četudi bi se dodobra priučil jezika dotičnega naroda, mogel vspešno delovati. Sicer pa moderne države same vedno bolj izključujejo tujerodno duhovščino iz svojih mej. Zato pa sedanji papež celo v misijonskih krajih tako pospešuje vzgojo domače duhovščine. P. Guynotov predlog je tedaj lep in popolnoma v duhu mednarodnega in nadnarodnega katolicizma, a žal pri vladajočih razmerah neizvedljiv.

#### TUDI NA VZHODU SE DVIGA NACIONALIZEM.

Priseljevanje Judov v njih prvotno domovino Palestino silno razburja Arabce, ki se smatrajo za gospodarje dežele. Njih narodna zavest se vedno bolj probuja in razplamteva. Spočetka je kazalo, da bodo ti boji šli mimo kristjanov, zlasti ker ti simpatizirajo z Arabci, med tem ko Angleži stoje na strani Judov. A zadnje čase se vedno očitneje kaže, da bodo v ta boj potegnjeni tudi kristjani. Izlamizem se je že obrnil proti vsemu, kar ni izlamsko, proti Judom in kristjanom. Glasilo vseizlamskega kongresa "Jamia al Islam" je napovedal bojkot tudi kristjanom. Svoje privrženice poziva v boj proti katoliškim vzgojnim in dobredel-

nim zavodom, češ, da ti kvarijo versko in domovinsko čustvovanje izlama. Enaka, samo še globlje zasnovana propaganda proti kristjanom je na pohodu v Egiptu. Njej na čelo se je postavilo izlamsko vseučilišče "El Azhar" v Kairo. Pozvalo je vlado naj postavno nastopi proti tamkajšnjim katoliškim misijonom. Že obstoječa "Družba za obrambo Izlama" je začela zbirati fond za lastne vzgojne in dobredelne zavode. Došle so ji že lepe vsote v ta namen. Kralj sam je prispeval 10.000 funtov šterlingov. Spričo tega obstoja nevarnost, da bodo sveti kraji prej ali slej zopet prešli v oblast polmeseča.

#### PO IŠKARIJOTSKI ZASLUGI.

Dne 14. marca 1916 je v Rimu umrl pobožni škof Bernard Jožef Doebbing, O.F.M. Dasi Nemeč je pod Leonom XIII. postal škof rimske predmestne škofije Nepi-Sutri, katere škofje navadno postanejo kardinali. Vzorno je uredil in vodil svojo škofijo. Ob izbruhu svetovne vojne se je pa začela zanj prava križeva pot. Italijanski narodni šovinizem se je obrnil proti njemu, Nemcu. Kot tak je bil kajpada že naprej kajzerjev špijon. Pri sodišču si je moral iskati pravice zoper svoje obrekovavce. Pa je ni našel. Ni bil sicer obsojen, pač pa so bili njegovi obrekovavci oproščeni. Duševno in telesno strt se je po nasvetu Benedikta XV. umaknil v Pompei, da si opomore. A še bolj bolan se je vrnil v Rim, kjer je imenovanega dne

umrl kot žrtev vojnih strasti. A še po smrti ni imel miru. Neke novemberske noči prošlega leta je propadla rimska sodrga odkopala njegov grob in oropala njegovo truplo škofovskega križa in prstana. To groboskrunstvo pa je očitno potrdilo prepričanje, da je škof umrl v sluhu svetosti. Kajti ko so našli odkopan grob je bilo njegovo truplo še popolnoma nestrohnjeno, kot bi bilo pred par dnevi pokopano. In vendar je od tedaj preteklo že 17 let. Truplo so dvignili iz groba, je prenesli v cerkev in tam še enkrat opravili slovesne mrtvaške obrede. Nato so je zopet s škofovskim križem in prstanom položili v nov grob. Hkrati je bila sprožena želja, naj se otvori proces za njegovo proglašenje blaženim.

#### UČENJAK IN SVETNIK.

Pred tremi leti je v Milanu umrl profesor biologije na tamkajšnjem katoliškem vseučilišču, Dr. Ludvik Necchi. Bil je skromna in ponižna, globoko bogo in človekoljubna duša. Po poklicu zdravnik je svojo službo smatral za apostolat. Od strani svojih bogopozabnih stanovskih tovarišev je moral radi tega marsikako pikro slišati. A ker je bila njegova pobožnost globoka, resnična in vesela, je bila tudi privlačna. Ko je nekoč svoje prepričanje s Pavlovo odločnostjo in Frančiškovo

ljubeznivostjo branil, je to njegovemu stanovskemu tovarišu Dr. Gemelliju, svobodomislecju in socialistu, tako imponiralo, da se je tudi on obrnil k Bogu. Zapustil je svet, vstopil v frančiškanski red, postal duhovnik, ustanovitelj vseučilišča presv. Srca Jezusovega, njegov rektor in znanstvenik svetovnega slovesa. Ko je iskal moči za novoustanovljeno vseučilišče, je za to pridobil tudi svojega duhovnega očeta Dr. Nicchija, ki mu je bil posled desna roka pri nadaljnjem razvoju vseu-



čilišča. Kako lepa, Frančiškova duša, je bil Dr. Necchi, priča njegov testament. Določil je, da odklanja na mrtvaškem odru vso drugo navlako, samo tretjeredniški pas in škapulir hoče imeti na sebi. Njegov nagrobnik pa naj nosi samo napis:

#### NEMCIJA NA POTU V PAGANIZEM.

Vedno očitneje se kaže, da hoče Hitler Germane odtrgati od Kristusa in jih povesti nazaj v stajo starogermanskega Wodana. Spočetka, ko še ni tako trdno sedel v stolu, je hlinil prijaznost in naklonjenost katoličanom, o katerih je vedel, da so edini in močni. Danes se ne briga več za konkordat, ki ga je sklenil z Vatikanom. Duhovnike, ki ne trobijo v njegov izključno germanski rog, meče v ječe. Verske organizacije je razpustil. Samo eno pozna in prizna, ono "Narodnih socialistov". Njegova trobila pridigajo po deželi, da mora poslej utihniti povdarjanje: Jaz sem katoličan, jaz sem protestant. Vsak mora s ponosom samo povdarjati: Jaz sem narodni socialist! Vatikan z boleštvjo gleda v bodočnost nemškega kato-

Ludvik Necchi, tretjerednik sv. Frančiška! Proces za njegovo beatifikacijo je že odprt. Pospešuje ga zlasti njegov duhovni sin in tovariš Dr. P. Auguštín Gemelli, O.F.M.

licizma. Sicer katoličani kot celota prav nič ne kolebajo. Zvesto sledijo svojim škofom, ki neustrašeno izjavljajo in odredajo, da raznih vladnih odredb, ki niso v skladu z vero in cerkvenim naukom, ne priznavajo, ker je treba Boga in mater cerkev bolj ubogati, kot ljudi. Toda germansko barbarski surovi sili, ki danes tam gospodari, se ne bodo mogli uspešno vpirati. Vatikansko glasilo "Osservatore Romano" naslavlja na hitlerizem resen opomin, naj preneha s svojo pagansko propagando. Pravi, da Cerkev ni in nikoli ni bila proti upravičenemu narodnemu ponosu in težnjam. Pomisli naj pa, da nismo odrešeni z germansko, ampak s Kristusovo krvjo.

#### VERA IN ZNANOST.

Socialisti in drugi podobni "učenjaki" trdijo, da ti dve druga drugo izključujeta. Kjer je vera, ni mesta za pravo znanost, in kjer je prava znanost, ni mesta za vero. Resnično učenjaki pa pravijo, da ste ti dve sestri, ki se nikoli za res ne skregate. To že stokrat povdarjeno resnico je znova potrdil Dr. Herbert E. Cory, voditelj sekcije svobodnih umetnosti na washingtonskem državnem vseučilišču. Kot smo že poročali je preteklo jesen prestopil v katoliško cerkev. Svoj čas je bil protestant. Pozneje versko nič. Nato je krenil na pot za novo vero, ki jo je po dolgem iskanju

našel v katoliški cerkvi. Prvič sta se z vero zopet srečala, kot pravi sam, v njegovem biološkem laboratoriju, ko je z drobnogledom skušal prodreti v skrivnost življenja. Tam je prišel do prepričanja, da zagonetke življenja ni moč rešiti zgolj na podlagi mehanike, ampak je treba iskati njegovega počela zunaj nje. Temeljita nadaljna raziskavanja so ga privedla do Stvarnika, po katerem je končno našel pot do Cerkve. Izjavil je: "Znanost vodi blizu do vira resnice." Seveda samo temeljita znanost. Polovična vodi k vragu, ki je oče laži.

#### DVE JAPONSKI KONVERTITINJI.

Dve hčerki japonskega poslanika v Bruselu, Belgija, Mr. Sato, ste prestopili v katoliško cerkev. Sprejel, krstil, birmal in obhajal ju je tamkajšnji papeški nuncij Msg. Klement Mikara v svoji nuncijaturski kapeli. Obe 24 letna Fusako in 19 letna Mitsuko ste gojenki kolegija presv. Srca v Bruselu, ki ga vodijo iste sestre, pri katerih je mlajša sestra že v Tokyo študirala. Oče in mati, ki sta še oba pagana, jima nista delala nika-

kih ovir. Ker je oče imenovan za poslanika v Parizu, bote tam nadaljevali svoje študije. Kot je videti, so Japonci jako dovezetni za katolicizem. Pred nekaj meseci je bil na smrtni postelji sprejet v katoliško cerkev njih poslanik na Poljskem, Mr. Hiron Kawai. Nedolgo tega pa ste konvertirali dve hčerki japonskega generalnega konzula v Sao Paulo v Braziliji. Biseri, ki jih mane presiti katoličani zametajo, pagani pobirajo.

#### PROSTOVOLJCI KRVI.

Tako se imenuje neka italijanska dobrodelna organizacija, ki je bila pred poldrugim letom v Milanu ustanovljena in ima že po več mestih svoje podružnice. Člani te organizacije, ki morejo

biti samo močni zdravi ljudje, obojega spola, se zavežejo, da bodo v slučaju potrebe takoj pripravljene dati svojo kri v svrhu transfuzije, če zdravnik spozna, da je ta potrebna. V takih sluč-

jih se vodstvo bolnišnice obrne na društvo, ki določi svojega člana v ta namen. Določeni mora takoj v bolnišnico, da zdravniki najprej doženejo, če je njegova kri slična bolnikovi, ki jo potrebujejo. Ako se izkaže da, napravijo transfuzijo.

Ako ne, pošljejo po drugega, dokler ne izsede takega, ki spada v isto krvno vrsto z bolnikom. Nihče razen zdravnika in društva ne ve, čegava kri je bila v koga transfuzirana. Tudi delo krščanskega usmiljenja.

#### “VZEMI JO NA KVATRE...”

Naši kranjski rokovnjači bi bili danes najbrž ponosni, ko bi videli, da so njih zakonsko pravo sprejele mnoge moderne države: Rusije, Mehika in deloma tudi Amerika. Vsako drugo pogodbo je v teh državah težje razdreti, kot zakonsko. V Rusiji se zakonska pogodba v eni sobi lahko sklene, v drugi zraven nje pa v naslednjem trenutku zopet razdere. Podobno je v mnogih državah Mehike. Zadosti je da eden “zakon-

skih” drugov pride na dotični urad, naznanit, da je sit svoje druge polovice. Nje, odnosno njega, ne kličejo na izjavo. Da, ponekod razočaran to lahko pismeno stori. Ta “easy divorce” je celo v nekaterih državah naše častite Unije v navadi. A se mora vsepovsod slabo rentirati, ker vse omenjene države ugibajo, kako bi zajezile ta beg izpod enega v drugi zakonski jarem, da bi vsaj na kvatre držalo, kot pri naših nekdanjih rokovnjačih.

#### NISO VSEGA SRBI KRIVI.

Navadno se vsa krivda, da je v Jugoslaviji tako kot je, Srbom naprtuje. A bodimo pravični, to ni res. Mnogo tega, s čemer katoličani nismo in ne moremo biti zadovoljni, gre na račun nesrbskih, zlasti slovensko-hrvatskih framasonov. Posebno to, da Jugoslavija še do danes ni s sv. stolico sklenila konkordata in z nji katoličanom zajamčila postavna prava. To je izključno delo slovensko-hrvatskih framasonov, ne pa belgrajske vlade. Srbski vladni krogi so to v francoskih listih javno pribili. V Brusselu izhajajoča “Cite Chretien” pravi, da je konkordat s sv. stolico slej kot prej na dnevnem redu belgrajske vlade in politike. Dokaz temu je, da sta dva člana vlade, senatorja Švrljuga in Andjelovic v senatu stavila nujni predlog, naj se konkordatsko vprašanje že skoraj reši. A predlog je bil od slovensko-hrvatskih framasonov potlačen. Bivši minister Dr. Vojislav Janjič

pa v “L’Esprit de Belgrade” z začudenjem ugotavlja, da je pet in pol milijona katoličanov v Jugoslaviji še vedno brez po konkordatu zajamčenega prava. Razmerje pravoslavnih in celo mohamedanov do države je že davno urejeno. Da celo protestantska in judovska manjšina ima že postavno urejeno razmerje do države. Le katoličani še ne. To, da je docela proti tradiciji nekdanje srbske države, ki je takoj po balkanski vojski sklenila z Rimom konkordat. Tudi S.H.S. razširjena je po vojni poslala posebno delegacijo v Rim, v svrhu novega konkordata. Da do tega še ni prišlo, pravi Dr. Janjič, naj Slovenci in Hrvati ne dolže Srbov, ali belgrajske vlade, ampak svoje lastne zagrizene framasone. Mi to odkrito besedo z zadovoljstvom jemljemo na znanje in je ne bomo pozabili, ko vremena Kranjcem bodo se zjasnila.

#### ŠPANIJA SE JE NAŠLA.

Po težkih preizkušnjah zadnjega časa, se je katoliška Španija zopet našla. Pri zadnjih volitvah je pokazala, da hoče ostati katoliška, če že ne monarhistična. Framazonsko - socialistični blok, ki jo je pognal v umazane in krvave boljše-viške vode, je bil z glasovnicami temeljito poražen, zlasti s pomočjo ženstva, ki je dobilo volivno pravico. Vodilno vlogo v tem boju je igrala “Accion Popular”, ljudska stranka, ki jo je takorekoč čez noč organiziral vseučiliški profesor Gil Robles. Z njo so šli zmerni desničarji, “Renovacion Espanola”, Tradicionalisti in Agrarci. Vse te stranke, ki imajo to skupno platformo, da hočejo katoliško Španijo, so v veliki premoči napram levičarskemu framazonsko-socialističnemu bloku. Če bodo na tej platformi edini ostali, potem lahko reče-

mo, da ima Španija svoj veliki teden že za seboj, naj je to kulturnobojnežem rusko-mehiškega kova prav ali ne. Toliko uvidevnosti in politične prevdarnosti bodo te stranke menda imele, da bodo na ljubo katoliški Španiji če treba žrtvovali monarhično vladavino, za katero se “Renovacion Espanola”, Tradicionalisti, Agrarci in tudi mnogo pristašev ljudske stranke še ogrevajo. Kajti če bi monarhistično vprašanje spravili v ospredje, bi si med seboj skočili v lase. Zato prevdarni voditelj Gil Robles o monarhiji molči, a zato katoliško zastavo tem višje dviga. Prvo delo udruženih konservativnih strank bo, pomesti s kulturnobojno ustavo framazonsko-socialističnega bloka in rešiti cerkev iz spon, v katere jih je ukoval.



## Zastopnik se zahvaljuje in naroča.

Brat Antonin, naš potovalni zastopnik, se vsem rojakom po Chicago, Wisconsinu in Colorado najlepše zahvaljuje za vso prijaznost in dobrodušnost ob priliki obiska. Bog jim plačaj,

pravi, vso njihovo ljubezen do našega lista.

Obenem oznanja, da se bo prihodnje dni mudil po državah Ohio, Pennsylvania, New Jersey in New York.

---

## Requiescant in pace.

Gospod je poklical k sebi v večnost sledeče naše naročnike:

Joseph Russ, Kansas City, Kans.; Rose Mrhar, Margaret Kochevar, John Kapsh, Neža Li-

žar, John Prijatelj, Štefan Rauch in Frank Sekula, vsi iz Ely, Minn.

Bog jim daj večni mir in pokoj. Večna luč naj jim sveti. Naj počivajo v miru. Amen.

---

## Zahvale za prejete milosti.

Najlepše se zahvaljujem Devici Mariji, sv. Frančišku, sv. Tereziji in božjemu služabniku Baragi, za zadobljeno zdravlje po težki nesreči. Bog bodi zahvaljen. Velika je milost zdravja.

*Mrs. Blase Terstenjak.*

Zahvaljujem se Previdnosti božji za uslišane prošnje. Po priprošnji božjega služabnika Barage sem dosegla, za kar sem prosila. Tudi drugi rojaki naj se pridno zatekajo k temu viru milosti.

*Antonija Požun.*

---

## Kadar pokličeš duhovnika k bolniku.

Kolikokrat si v zadregi, kaj bom pripravil, ko bo duhovnik prišel v hišo. Pripeti se mi lahko vsako uro to ali ono. Dasi sem že mnogokdaj slišal o teh pripravah, v nervoznosti kaj lahko pozabim nanje.

To-le ti povem: če še nimaš v hiši bolniške priprave, piši k nam v Lemont, takoj ti vse pošljemo z navodili, kako se dostojno pripravimo za zakrament sv. poslednjega olja. Naslov naš je: Ave Maria, P. O. Box 608, Lemont, Ill.

---

## Darovi.

### *Dar za Ave Maria:*

J. Grdina \$2, J. Ozbolt \$1, F. Oblak 50c, J. Fraus 50c, Rev. R. Potočnik \$5, R. Požlet \$2, R. Lamsek 50c, I. Pancar \$1.

### *Kruh sv. Antona:*

G. Gabronshik 50c.

### *Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:*

A. Mozina \$10, M. Tomsic \$6.50, M. Koshmerl \$1, M. Svi-

gel 50c, L. Kabinšek \$10, M. Salokar 50c.

### *Za lučke so poslali:*

I. Rezek \$1, M. Smarkar \$1, M. Benday 50c, P. Zager 50c, R. Korn \$1, M. Mohorko \$1, M. Bombich \$1, M. Salokar 25c, L. Kure \$1.

### *Za sv. maše so darovali:*

A. Lampe \$1, A. Gregorich \$1, P. Mikula \$2, J. Muhic \$1, M.

Bluth \$1, I. Trunkle \$1, F. Tomsic \$1, M. Zore \$1, T. Banich \$1, N. N. \$30, M. Benday \$1, M. Koshmerl \$1, J. Ozbolt \$1, B. Cesar \$1, M. Stefančič \$5, M. Kremzar \$2, H. Boyanc \$1, F. Globokar \$2, M. Mohorko \$1, J. Pelan \$3, M. Svirgel \$2, P. Zagar \$1, M. Grum \$2, N. N. \$1, Mr. Kremesec \$1, po P. Hugo \$4, M. Konechnik \$1, H. Gerčar \$1, J. Stopnik \$1, I. Pancar \$2.

# Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pir nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja.

Glavno prodajalno imamo na  
**6019 St. Clair Avenue,**  
podružnica pa je na  
15303 WATERLOO RD., CLEVELAND, OHIO

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljšo postrežbo.

## A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon  
**Henderson 2088**

## Koledar Ave Marije.

Naročniki so vsi prejeli koledarje. Res je. Toda morda imaš prijatelja, ki ni naročen na Ave Marijo. Kaj, ko bi mu povedal, da si naroči koledar. Še ga imamo v zalogi. Podvizaj se: v kratkem času bo pošel. Koledar lahko pošlješ tudi v stari kraj. Četudi je Ave Marija v domovini prepovedana, sporočajo nam vsi tisti, ki smo jim koledar poslali, da so pošiljko v redu prejeli.

Phone Canal 7172-3

### PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL  
1727-31 WEST 21st STREET, CHICAGO, ILL.

## JOSEPH PERKO

2101 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.  
SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI  
Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

# V vsako hišo --- Sveto pismo!

Sv. Pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s sv. Pismom. Pa če že moreš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo sv. Pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemur nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi sv. Pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premnogih slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje

## “NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJA APOSTOLOV”

vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

**Stane s poštnino \$1.00**

Naroča se na naslov:

**Knjigarna Amerikanski Slovenec**  
1849 West Cermak Rd. Chicago, Illinois